

دفترچه شماره (۱)

نگاه به گذشته

آزمون ۱۶ شهریور ماه ۱۴۰۳

یازدهم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤالها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	عربی، زبان قرآن (۱)	اجباری	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	منطق	اجباری	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	اقتصاد	اجباری	۱۰	۴۱	۵۰	۲۵
۶	اقتصاد - آشنا	اجباری	۱۰	۵۱	۶۰	

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	محمد اسدی، علی آزاد، مهدی مسلمانی، نریمان فتح‌اللهی
علوم و فنون ادبی (۱)	امیرمحمد حسن‌زاده، سعید جعفری، سیدعلیرضا علویان، محمد نورانی
عربی، زبان قرآن (۱)	مریم آقایاری، علی‌اکبر ایمان‌پرور، آرمین ساعدپناه، مجید همایی
منطق	یاسین ساعدی، موسی سپاهی
اقتصاد	سارا شریفی، نسرین جعفری، فاطمه صفری، مهدی ضیائی، مهدی کاردان
ریاضی و آمار (۲)	محمد اسدی، علی آزاد، مهدی مسلمانی
علوم و فنون ادبی (۲)	امیرمحمد حسن‌زاده، سعید جعفری، سیدعلیرضا علویان، اعظم نوری‌نیا، محمد نورانی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، ریحانه خدابخشی، محمد حبیبی، عادلہ علیرضایی‌مقدم
عربی، زبان قرآن (۲)	مریم آقایاری، علی‌اکبر ایمان‌پرور، آرمین ساعدپناه، مجید همایی
فلسفه	محمد رضایی‌بغا، آرمین کرمی، حمید قاسمی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	مهدی مسلمانی	محمد بحیرایی، سیدعلی موسوی‌فرد	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	اعظم نوری‌نیا	احسان کلاته، فرهاد علی‌نژاد	الناز معتمدی
عربی، زبان قرآن (۱)	مریم آقایاری	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور، احسان کلاته	لیلا ایزدی
منطق	یاسین ساعدی	فرهاد علی‌نژاد، عاطفه طاهر	سوگند بیگلری
اقتصاد	سارا شریفی	—	سجاد حقیقی‌پور
ریاضی و آمار (۲)	مهدی مسلمانی	محمد بحیرایی، سیدعلی موسوی‌فرد	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری‌نیا	احسان کلاته، فرهاد علی‌نژاد	الناز معتمدی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	فرهاد علی‌نژاد، عاطفه طاهر	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی، زبان قرآن (۲)	مریم آقایاری	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	لیلا ایزدی
فلسفه	یاسین ساعدی	فرهاد علی‌نژاد، عاطفه طاهر	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	فرهاد علی‌نژاد
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سوگند بیگلری
مسئول دفترچه	حبیبیه محبی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهین علی‌محمدی‌جلالی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

کار با داده‌های آماری
فصل ۳
درس ۱، ۲، ۳
صفحه ۷۱ تا ۹۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۱- در تعدادی داده آماری، انحراف از میانگین داده‌ها به صورت $۳ + a, ۴, ۳, a, ۶$ است. میانگین داده‌های $۲ - a, ۴, ۸, ۶$ کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۷ (۴) ۸

۲- میانگین، میانه و مد حقوق ۶ کارمند یک شرکت با هم مساوی و برابر ۱۵ میلیون تومان است. اگر حقوق دو نفر از آن‌ها ۱۱ و ۱۴ باشد، مجموع حقوق دو کارمندی که بیشترین حقوق را دریافت می‌کنند، چند میلیون تومان است؟

- (۱) ۳۰ (۲) ۳۵ (۳) ۳۶ (۴) ۳۱

۳- در یک پژوهش آماری میانگین داده‌های $x_1, x_2, x_3, \dots, x_{15}$ برابر ۳۵ است. اگر به این داده‌ها دو عدد ۲۰ و ۱۶ اضافه شود، میانگین داده‌های جدید کدام است؟

- (۱) ۳۳ (۲) $۳۲/۵$ (۳) $۳۴/۵$ (۴) ۳۶

۴- در یک مدرسه ۱۵۰۰ نفره، تعداد دانش‌آموزان پایه دهم ۸۰۰ نفر و تعداد دانش‌آموزان پایه یازدهم ۷۰۰ نفر است، ۱۰۰۰ نفر را به تصادف انتخاب می‌کنیم که ۴۰۰ نفر از آن‌ها از پایه یازدهم هستند در شاخص عددی پایه دانش‌آموزان پارامتر افرادی که در پایه دهم هستند و آماره افرادی که در پایه یازدهم هستند به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

- (۱) $\frac{۸}{۱۵}, \frac{۲}{۵}$ (۲) $\frac{۳}{۴}, \frac{۴}{۷}$ (۳) $\frac{۴}{۷}, \frac{۳}{۴}$ (۴) $\frac{۲}{۵}, \frac{۸}{۱۵}$

۵- محسن و پرهام در یک تحقیق دانشجویی برای داده‌های $x_1, x_2, x_3, \dots, x_n$ میانه را $۵a$ به دست آورده‌اند. اگر داده‌ها به صورت $۳x_1 + ۲a, ۳x_2 + ۲a, \dots, ۳x_n + ۲a$ تغییر کند، میانه جدید کدام است؟

- (۱) صفر (۲) $۵a$ (۳) $۱۵a$ (۴) $۱۷a$

محل انجام محاسبات

۶- در داده‌های آماری ۱۲، ۳، ۲۵، ۵، ۱۵، ۲۱، ۶، ۱۶، ۹، ۱۸ داده‌های بیشتر از میانه را حذف می‌کنیم. انحراف معیار داده‌های باقیمانده کدام است؟

- (۱) ۸ (۲) $\sqrt{8}$ (۳) $\sqrt{10}$ (۴) ۱۰

۷- اگر دامنه تغییرات داده‌های $3x-2$ و ۱۲ و ۲ برابر ۱۰ باشد، بیشترین مقدار x چند برابر کمترین مقدار آن است؟

- (۱) ۲ (۲) $2/5$ (۳) ۳ (۴) $3/5$

۸- ... یک مشخصه عددی مربوط به نمونه تصادفی و ... یک مشخصه عددی مربوط به جامعه آماری است و از ... برای تخمین ... استفاده می‌شود.

- (۱) پارامتر - آماره - پارامتر - آماره (۲) پارامتر - نمونه - آماره - پارامتر

- (۳) آماره - پارامتر - آماره - پارامتر (۴) آماره - آماره - پارامتر - آماره

۹- در یک جامعه با توزیع خم بهنجار با میانگین ۳۰ تقریباً ۶۸ درصد داده‌ها متقارن نسبت به میانگین بین ۲۰ و ۴۰ قرار می‌گیرند، واریانس داده‌ها کدام است؟

- (۱) ۱۰۰ (۲) ۱۵۰ (۳) ۲۰۰ (۴) ۴۰۰

۱۰- کدام گزینه متغیر کمی است؟

- (۱) گروه خونی دانش‌آموزان کلاس دهم (۲) سطح تحصیلات کارکنان یک شرکت

- (۳) رتبه دانش‌آموزان در کنکور (۴) میزان درآمد کارکنان یک شرکت

علوم و فنون ادبی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

زبان و ادبیات فارسی در سده‌های
پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی
آن / قافیه
درس ۱۰ و ۱۱
صفحه ۷۹ تا ۹۶

۱۱- هر دو مورد کدام گزینه به ویژگی‌های فکری شعر قرن پنجم و ششم اشاره دارد؟

(الف) فراوانی وعظ و اندرز در شعر

(ب) رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی

(ج) ورود لغات زبان ترکی و مغولی به زبان فارسی

(د) فاصله گرفتن غزل از عشق زمینی

(۴) د، ج

(۳) الف، د

(۲) ب، ج

(۱) الف، ب

۱۲- نوع نثر در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) بندگان من، مرا پرستید و مرا خوانید و مرا دانید که آفریدگار منم؛ کردگار نامدار، بنده‌نواز آمرزگار منم.

(۲) به قدر تو نادانم، سزای تو را ناتوانم، به بیچارگی خود سرگردانم و روز به روز در زیانم.

(۳) جان ما را صفای خود ده؛ و دل ما را هوای خود ده؛ چشم ما را ضیای خود ده؛ و ما را آن ده که آن به؛ و مگذار ما را به که و مه.

(۴) پدر موعظت و ملامت ایشان واجب دید و در اثنای آن گفت که: ای فرزندان، اهل دنیا جویان سه رتبت‌اند و بدان نرسند مگر به چهار خصلت.

۱۳- کدام یک از گزینه‌های زیر از عوامل مهم پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی از قرن سوم تا میانه سده پنجم هجری نیست؟

(۱) گرایش شاهان در جلب ادیبان و عالمان به دربار

(۲) لشکرکشی‌ها و فتوحات غزنویان

(۳) رشد سوادآموزی و افزایش کتابخانه‌ها در غرب ایران

(۴) توسعه مدارس و مراکز تعلیم

۱۴- عبارت کدام گزینه درباره تاریخ ادبیات قرن پنجم و ششم نادرست است؟

(۱) ناصر خسرو به سبب پایبندی به اعتقادات خاص دینی از دربارها کناره می‌گرفت.

(۲) تا حدود نیمه دوم قرن پنجم و آغاز قرن ششم، شعر پارسی همچنان تحت‌تأثیر سبک دوره سامانی و غزنوی است.

(۳) خاقانی و نظامی - شاعران معروف آذربایجان - سبک شعر فارسی را از دیگر نواحی ایران متمایز ساختند.

(۴) تحوّل‌ی که سنایی و مولانا در غزل ایجاد کردند باعث شد شاعران بزرگی در قرن هفتم ظهور کنند و غزل را به اوج برسانند.

۱۵- کدام بیت «ذوقافیتین» نیست؟

رهبیر اول شده یا آخرت

(۱) کیست در این مرحله تا آخرت

فهم کی این عشوه باطل خرد

(۲) کی کند ادراک تو حاصل خرد

یا خبری گویدت از سال خویش

(۳) گر به تو بر قصه کند حال خویش

در ره احمد مبر از جاده پاش

(۴) رحمت خود بر سر افتاده پاش

۱۶- قافیه مشخص شده در اشعار کدام یک از گزینه‌ها نادرست است؟

- الف) کودکی که تازه دیده باز می‌کند / یک جوانه است / گونه‌های خوشتر از شکوفه‌اش / چلچراغ تابناک خانه است / خنده‌اش بهار پرتانه است / چون میان گاهواره ناز می‌کند
- ب) و پیش تو از انفجارهای مهیب / دهان دوزخ وحشت گشوده خواهد شد / و شهرها همه در دود و شعله خواهد سوخت / و آشیان‌ها بر روی خاک خواهد ریخت / و آرزوها در زیر خاک خواهد مرد
- پ) ای روشنایی سحر ای آفتاب پاک! / ای مرز جاودانه نبکی! / من با امید وصل تو شب را شکسته‌ام / من در هوای عشق تو از شب گذشته‌ام / بهر تو دست و پا زده‌ام در شکنج راه / سوی تو بال و پر زده‌ام در ملال شب!
- ت) با همین دیدگان اشک‌آلود / از همین روزن گشوده به دود / به پرستو، به گل، به سبزه درود! / به شکوفه، به صبحدم، به نسیم / به بهاری که می‌رسد از راه / چند روز دگر به ساز و سرود

الف / پ (۱)   پ / ت (۲)   الف / ت (۳)   پ / ب (۴)

۱۷- الگوی هجایی قافیه در چند بیت «مصوت + صامت + صامت» است؟

- الف) دارنده چو ترکیب طبایع آراست
- ب) نامه جم را چو گل از ناز خواند
- پ) در دایره‌ای که آمدن و رفتن ماست
- ت) هرگز از دل خبر نداشته‌ای
- ث) ره بده ای گلبن جان بخش من
- از بهر چه او فکندش اندر کم و کاست
- قاصد جم را بر خود باز خواند
- او را نه بدایت نه نهایت پیداست
- بر دلم رنج از آن گماشته‌ای
- تا رسد از خرمن جان بخش من
- الف (۱)   دو (۲)   سه (۳)   چهار (۴)

۱۸- قافیه در کدام بیت فاقد حروف الحاقی است؟

- ۱) عاشق روی جوانی خوش و نوخاسته‌ام
- ۲) چندان که گفتم غم با طیبیان
- ۳) من بدین خوبی و زیبایی ندیدم روی را
- ۴) چون بدیدش یاد آورد آن خویش
- وز خدا دولت این غم به دعا خواسته‌ام
- درمان نکردند مسکین غریبان
- وین دلایزی و دلبندی نباشد موی را
- بی‌طمع شد ز اشتر آن یار و خویش

۱۹- کدام ابیات فاقد ردیف هستند؟

- الف) من قصه خویشتن بدو چون گویم
- ب) تنگ است از غم دل، جای به من
- ج) مشو تا توانی ز رحمت بری
- د) چون بود اقلیم ما را شاه نیست
- ه) خوش آن که نگاهش به سر و پای تو باشد
- ترک است و به چوگان بزند چون گویم
- یک دل و این همه غم وای به من
- که رحمت برنندت چو رحمت بری
- بیش از این بی شاه بودن راه نیست
- آینه‌صفت محو تماشای تو باشد
- الف - ج - د - ه (۱)   ب - د - ه (۲)   الف - ج - د (۳)   الف - ج - ه (۴)

۲۰- کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی ندارد؟

- «خاقانی از این طالع خود کام چه جویی»
- ۱) شمسه گوهر و شمع دل سرگشته من
- ۲) در تشنگیم طالع بد جان به لب آرد
- ۳) بنده طالع خویشم که در این قحط وفا
- ۴) هنر آمد شرف مردم و از طالع بد
- کاو چاشنی کام به کامت نرسانید»
- که زوال آمدش از طالع برگشته من
- گر خود به سر چشمه حیوان تو باشم
- عشق آن لولی سرمست خریدار من است
- هنر من همه شد عیب و شرف گشت وبال

صناعة النفط

درس ۷

صفحة ۹۳ تا ۱۰۴

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۱)

■ عَيْنَ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجَمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ: (۲۱ - ۲۴)

۲۱- «جَهَّزَ الْعُلَمَاءُ سِيَّارَاتِنَا بِالْجِهَازِ الَّذِي يُسَاعِدُنَا فِي تَقْلِيلِ اسْتِهْلَاكِ الْوَقُودِ!»: دانشمندان ...

(۱) دستگاهی را به خودروهائمان اضافه کردند که در کم کردن مصرف سوخت به ما کمک خواهد کرد!

(۲) خودروهائمان را به دستگاهی مجهز کردند که ما را در کاهش مصرف سوخت کمک می‌کند!

(۳) خودروهای ما را به وسیله‌ای تجهیز کردند که ما را کمک می‌کند تا مصرف سوخت کاهش یابد!

(۴) خودروهائمان را به دستگاهی مجهز کردند که می‌تواند در کاهش مصرف سوخت، ما را یاری کند!

۲۲- «نَقَلَ النَّظْمُ عِبْرَ الْأَنْبِيَاءِ أَقْلَ نَفَقَةٍ لَكِنْ يَحْتَاجُ إِلَى آلَاتٍ لِيُتَقَلَّلَ ضَغْطُهُ!»:»

(۱) انتقال نفت از طریق لوله هزینه کمی دارد اما به دستگاهی نیازمند است تا فشار آن را کم کند!

(۲) جابه‌جا کردن نفت به وسیله لوله کم‌هزینه‌ترین راه است ولی برای کاهش فشار به دستگاه‌هایی نیاز دارد!

(۳) منتقل کردن نفت از راه لوله‌ها کم‌هزینه‌تر است اما به دستگاه‌هایی نیاز دارد تا فشارش را کاهش دهد!

(۴) انتقال نفت از راه لوله‌ها هزینه کمتری دارد ولی به دستگاهی نیازمند است تا فشار نفت را کاهش دهد!

۲۳- عَيْنَ الْخَطَأِ:

(۱) يُصْنَعُ مِنَ النَّفْطِ الْمَطَّاطُ وَ مَعْجُونُ الْأَسْنَانِ وَ السَّمَادُ الْكِيمِيَاوِيّ: از نفت، پلاستیک و خمیردندان و کود شیمیایی ساخته می‌شود.

(۲) يُنْقَلُ النَّفْطُ مِنَ الْآبَارِ أَوْ الْمَوَائِجِ إِلَى الْمَصَافِي: نفت از چاه یا بندر به سوی پالایشگاه منتقل می‌شود.

(۳) تَنْقَلُ النَّاقِلَاتُ مُشْتَقَّاتِ النَّفْطِ إِلَى مَحَطَّاتِ الْوَقُودِ: نفت‌کش‌ها فرآورده‌های نفت را به ایستگاه‌های مواد سوختی منتقل می‌کنند.

(۴) عَلَى إِتْمَادِ الْأَنْبِيَاءِ تَوْجَدُ أَعْمِدَةُ الْإِتِّصَالَاتِ كَمَحَطَّاتِ الْإِنْدَارِ: در امتداد لوله‌ها دکل‌های مخابرات مانند ایستگاه‌های هشدار وجود دارد.

٢٤- «لطفًا، كليلد اتاقم را به من بده!» عيّن الصّحيح:

(١) رَجَاءً، أُعْطِنِي مِفْتَاحَ غُرْفَتِي!
(٢) رَجَاءً، أُعْطَانِي مِفْتَاحَ غُرْفَتِنَا!

(٣) من فضلك، أُعْطِنِي مِفْتَاحَ العُرفَةِ!
(٤) من فضلك، أُعْطِنِي مَفَاتِيحَ غُرْفَتِي!

٢٥- عيّن الخطأ في ضبط حركات الحروف: «اللُّوحَاتُ التَّحذِيرِيَّةُ تُحذِّرُ المُوَاطِنِينَ مِنَ حَفْرِ الأَرْضِ.»

(١) التَّحذِيرِيَّةُ (٢) تُحذِّرُ (٣) المُوَاطِنِينَ (٤) حَفْرُ

٢٦- «كُنَّا قَدْ وَقَفْنَا فِي المَحَطَّةِ حَتَّى تَجِيءَ ... إِلَيْنَا!» عيّن غير المناسب للفراغ:

(١) حافلة (٢) سيارَة (٣) حمامة (٤) طائرة

٢٧- عيّن ما ليس من الوقود:

(١) الغاز (٢) الزيوت (٣) البنزين (٤) مبيدات الحشرات

٢٨- عيّن الفعل الصّحيح للفراغ: «... أبوابُ المدرسة»

(١) أَغْلَقَ (٢) أَغْلَقْتُ (٣) أَغْلَقَا (٤) أَغْلَقْتَ

٢٩- عيّن المناسب للفراغ: «... أمُّ فاطمة أَطعمَةُ لذيذَةٌ.»

(١) طَبَّخَتْ (٢) طَبَّخْتُ (٣) طَبَّخَ (٤) طَبَّخْتَ

٣٠- عيّن الصّحيح حول الكلمات للآية الشريفة التالية: «شهرُ رمضان الَّذِي أنزَلَ فِيهِ القرآنُ»

(١) القرآن: فاعل (٢) شهر: مبتدأ (٣) رمضان: خبر (٤) أنزل: فعل معلوم

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

احکام قضا یا
قیاس اقترانی
درس ۷ و ۸
صفحه ۶۲ تا ۸۲

۳۱- اگر قضیه سالبه کلیه کاذب باشد، متضاد آن در چه صورتی می‌تواند صادق باشد؟

(۱) نسبت بین موضوع و محمول آن تباین باشد.

(۲) نسبت بین موضوع و محمول آن تساوی و یا عموم و خصوص مطلق باشد که محمول آن عام‌تر از موضوع باشد.

(۳) نسبت بین موضوع و محمول آن عموم و خصوص من‌وجه و یا عموم و خصوص مطلق باشد که موضوع آن عام‌تر باشد.

(۴) نسبت بین موضوع و محمول آن فقط تساوی باشد.

۳۲- عکس مستوی قضیه‌ای «موجبه جزئی» شده است. اصل آن لزوماً ...

(۱) کلی بوده است. (۲) جزئی بوده است.

(۳) موجبه بوده است. (۴) کاذب بوده است.

۳۳- در مورد متناقض قضیه «علی دایی اسطوره فوتبال ایران است» کدام گزینه صحیح است؟

(۱) با توجه به این‌که سور ندارد، پس نمی‌توان متناقض آن را به‌دست آورد.

(۲) چون قضیه شخصی است، در ابتدا باید تبدیل به محصوره شود بعد نقیض آن را می‌توان به‌دست آورد.

(۳) با تغییر کیفیت می‌توان متناقض آن را به‌دست آورد.

(۴) با تغییر کمیت می‌توان متناقض آن را به‌دست آورد.

۳۴- کدام یک از عبارات زیر صحیح است؟

(۱) اگر سور قضیه موجبه جزئی را تغییر دهیم، میان قضیه موجبه جزئی و قضیه به‌دست آمده رابطه تضاد ایجاد می‌شود.

(۲) می‌توان نقیض قضیه «ابن‌سینا فیلسوف است» را به‌دست آورد.

(۳) اگر نسبت قضیه‌ای سالبه را تغییر دهیم، بین آن قضیه و قضیه به‌دست آمده رابطه تناقض ایجاد می‌شود.

(۴) با تغییر نسبت قضایای کلی می‌توان متداخل آن‌ها را به‌دست آورد.

۳۵- متداخل قضیه «هر حیوانی حساس است» چیست و اگر قضیه کلی اصل صادق باشد، حکم متداخل آن چه می‌باشد؟

(۱) بعضی حیوانات حساس هستند - صادق (۲) بعضی حیوانات حساس نیستند - صادق

(۳) بعضی حیوانات حساس هستند - کاذب (۴) بعضی حیوانات حساس نیستند - کاذب

۳۶- در کدام یک از قیاس‌های زیر، شکل اول قیاس اقترانی مشاهده می‌شود؟

- (۱) هر حیوانی جاندار است. - هیچ سنگی جاندار نیست.
 (۲) بعضی مارها دریایی هستند. - هر ماری سمی است.
 (۳) هیچ گلی خوشبو نیست. - بعضی خوشبوها مصنوعی هستند.
 (۴) هر خانه‌ای دارای اتاق است. - هیچ چارچوبی خانه نیست.

۳۷- در کدام گزینه مغالطه «عدم تکرار حد وسط» وجود ندارد؟

- (۱) شیر سلطان جنگل است. شیر برای سلامتی مفید است. پس سلطان جنگل برای سلامتی مفید است.
 (۲) ماشین دارای چهار چرخ است. هر چهارچرخ‌تی تیزرو است. پس ماشین تیزرو است.
 (۳) دومین شهر بزرگ ایران مشهد است. مشهد چهار حرف دارد. دومین شهر بزرگ ایران چهار حرف دارد.
 (۴) قالیچه دستباف است. بعضی قالیچه‌ها گران قیمت هستند. بعضی دستباف‌ها گران قیمت هستند.

۳۸- طبق این قانون کلی کیفیت نتیجه در قیاس اقترانی که «اگر یکی از مقدمات استدلال سالبه باشد، نتیجه نیز سالبه خواهد بود.»

کدام یک از قیاس‌های زیر نامعتبر است؟

- (۱) سعدی شاعر است. هر شاعری باسواد است. پس سعدی باسواد است.
 (۲) بیابان لوت در منطقه غرب ایران نیست. بیابان لوت دارای آب و هوای گرم و خشک است. پس منطقه غرب ایران دارای آب و هوای گرم و خشک است.
 (۳) هر استانی استاندار دارد. بعضی استاندارها کاردان نیستند. پس بعضی استان‌ها کاردان نیستند.
 (۴) شناگران ماهر هستند. هیچ ماهری بی‌تمرین نیست. پس هیچ شناگری بی‌تمرین نیست.

۳۹- «در قضایای موجه ... مصادیق محمول و در قضایای سالبه ... مصادیق محمول مورد نظر هستند. در قضایای شخصیه هم ... مصادیق

موضوع مورد نظر شخص است.» به ترتیب، کدام گزینه جاهای خالی زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- (۱) برخی - همه - همه
 (۲) برخی - همه - برخی
 (۳) همه - برخی - همه
 (۴) همه - برخی - برخی

۴۰- کدام یک از قیاس‌های زیر شرط دوم اعتبار قیاس اقترانی را ندارد؟

- (۱) هیچ بالداری خزنده نیست. بعضی خزندگان دوزیست هستند. پس بعضی بالدارها دوزیست هستند.
 (۲) بعضی ماشین‌ها اتوماتیک هستند. هیچ اتوماتیکی خارجی نیست. پس هیچ ماشینی خارجی نیست.
 (۳) بعضی سیب‌ها قرمز نیستند. هیچ قرمزی خوشمزه نیست. پس بعضی سیب‌ها خوشمزه نیستند.
 (۴) هر گلی خوشبو است. بعضی خوشبوها مصنوعی هستند. پس بعضی گل‌ها مصنوعی هستند.

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

مقاوم‌سازی اقتصاد
رشد و پیشرفت اقتصادی
درس ۱۰ و ۱۱
صفحه ۱۰۵ تا ۱۲۸

۴۱- هر یک از موارد زیر، مربوط به کدام دوره تاریخی اقتصاد ایران می‌باشد؟

- اقتصاد ایران به تدریج رو به ضعف نهاد. حاکمان وقت تصور درستی از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود نداشتند و نتوانستند

با انتخاب روش درست و بهره‌برداری از اوضاع خاص آن زمان، جریان پیشرفت و نوسازی را آغاز کنند.

- عیسوی، نویسنده کتاب تاریخ اقتصادی ایران، عوامل: ضعف نیروهای نظامی، ناکارآمدی تشکیلات اداری، فرسودگی نظام مالی، افول

نهادهای تربیتی و آموزشی از مشخصات این دوران می‌داند.

- در این دوران کشورهای دیگر منطقه (مثل مصر و ترکیه (امپراطوری عثمانی)، سوریه و لبنان) در روند تجارت و گسترش تولید و

صادرات محصولات کشاورزی، رشد مطلوبی داشتند.

- در این دوران دولت با هدف ایجاد توسعه در کشور به اجرای طرح‌های عمرانی متعدد پرداخت و بخشی از درآمدهای نفتی صرف

ساخت‌وساز شد.

(۱) نیمه اول حکومت صفویه - قاجار - دوره پایانی حکومت صفویه - پهلوی

(۲) دوره پایانی حکومت صفویه - دوره پایانی حکومت صفویه - قاجار - نیمه اول حکومت صفویه

(۳) دوره پایانی حکومت صفویه - قاجار - قاجار - پهلوی

(۴) نیمه اول حکومت صفویه - دوره پایانی حکومت صفویه - قاجار - پهلوی

۴۲- کدام گزینه در خصوص اقتصاد مقاومتی نادرست است؟

(۱) اقتصاددانان با اصطلاحاتی مانند ثبات اقتصادی، استحکام اقتصادی، تاب‌آوری اقتصاد و پایداری بر مقاوم‌سازی اقتصادی تأکید می‌کنند.

(۲) مقاوم‌سازی اقتصادی به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور، روی پای خود بایستند.

(۳) اقتصاد مقاومتی، اقتصادی است پیشرفته، مردمی و دانش‌بنیان که در برابر تهدیدات و تکانه‌های داخلی و خارجی آسیب‌ناپذیر است.

(۴) استقلال اقتصادی به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر است.

۴۳- موارد کدام گزینه تکمیل‌کننده جاهای خالی عبارات زیر است؟

الف) اینکه کشورها در شرایط سخت پیش‌بینی نشده چه واکنشی نشان می‌دهند به ... بستگی دارد و اینکه آیا ... در روبه‌رو شدن کشورها با شرایط سخت تحریم و تهاجم تعیین‌کننده است.

ب) اقتصاد مقاومتی با ... و ... نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می‌کند و با تحریم‌ها و تهدیدات متوقف نمی‌شود.

۱) الف) قدرتمند بودن آن‌ها - ساختارهای اقتصادی کشور پر قدرت است؟ - شرکت‌های تولیدی می‌توانند در شرایط سخت، نیازها را برآورده کنند؟ -

اقتصاد کشور وابسته است یا مستقل؟ (ب) به کارگیری علم و فناوری - ثبات اقتصادی

۲) الف) میزان خودکفایی و یا وابسته بودن آن‌ها - شرکت‌های چندملیتی در آن کشور فعال‌اند؟ - اقتصاد وابستگی دارد؟ - آیا قادر به تأمین نیازهای

خود می‌باشد؟ (ب) استحکام اقتصادی - قطع ارتباط با دیگر کشورها

۳) الف) قدرتمند بودن آن‌ها - ساختارهای اقتصادی کشور پر قدرت است؟ - شرکت‌های تولیدی می‌توانند در شرایط سخت، نیازها را برآورده کنند؟ -

اقتصاد کشور وابسته است یا مستقل؟ (ب) اتکای به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی - استفاده از فرصت‌های بیرونی

۴) الف) میزان خودکفایی و یا وابسته بودن آن‌ها - ساختارهای اقتصادی کشور پر قدرت است؟ - وابسته به بیگانگان است؟ - می‌تواند نیازهای خود را

برآورده کند؟ (ب) پایداری - خودباوری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه

۴۴- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در قاره اروپا با کدام دوره در ایران مصادف بود؟

ب) کدام عامل موجب تسریع جریان توسعه در کشورهای اروپایی شد؟

۱) الف) دوره پایانی حکومت صفویه، (ب) رقابت شدید نظامی و تجاری کشورهای اروپایی و همچنین استعمار کشورهای دیگر

۲) الف) دوره پایانی حکومت صفویه، (ب) پیشرفت علم و فناوری و گسترش دریانوردی و تجارت با یکدیگر

۳) الف) دوره پهلوی، (ب) رقابت شدید نظامی و تجاری کشورهای اروپایی و همچنین استعمار کشورهای دیگر

۴) الف) دوره پهلوی، (ب) پیشرفت علم و فناوری و گسترش دریانوردی و تجارت با یکدیگر

۴۵- به ترتیب کدام گزینه مبین پاسخ صحیح سؤال‌های زیر می‌باشد؟

الف) به ترتیب، هر یک از عبارات «افزایش درآمد خریداران کالاها و محصولات تولید شده» و «افزایش میانگین سال‌های تحصیلی

کارمندان شرکت‌ها» نشان دهنده رشد اقتصادی هستند یا پیشرفت اقتصادی؟

ب) کدام مورد از شاخص‌های تشکیل دهنده شاخص توسعه انسانی نیست؟

۱) رشد اقتصادی، پیشرفت اقتصادی - میزان افزایش جمعیت کشور

۲) پیشرفت اقتصادی، رشد اقتصادی - میانگین سال‌های تحصیلی

۳) پیشرفت اقتصادی، پیشرفت اقتصادی - سرانه درآمد ناخالص ملی

۴) رشد اقتصادی، رشد اقتصادی - میزان امید به زندگی در بدو تولد

۴۶- به ترتیب هر یک از موارد زیر به چه دلیل در محاسبات تولید ناخالص داخلی ایران محاسبه نمی‌شوند؟

(الف) فروش نرم افزارهای کامپیوتری بدون رعایت حق تکثیر

(ب) انجام داوطلبانه درمان بیماری سرطان به صورت رایگان توسط انجمنی در اصفهان

(۱) الف) محاسبه آنها مشروعیت بخشی به این گونه فعالیت‌ها محسوب می‌شود. (ب) اطلاعات دقیقی از آنها در دسترس نیست.

(۲) الف) اطلاعات دقیقی از آنها در دست نیست. (ب) پولی برای آنها رد و بدل نمی‌شود.

(۳) الف) زمانی که برای اولین بار فروخته شده‌اند، محاسبه شده‌اند. (ب) پولی برای آنها رد و بدل نمی‌شود.

(۴) الف) کار بدون دستمزد هستند و از بازار عبور نمی‌کنند. (ب) اطلاعات دقیقی از آنها در دسترس نیست.

۴۷- میزان تولید کالا و خدمات یک کشور فرضی و همچنین قیمت هر واحد از آنها، در سال‌های ۱۹۹۹ و ۲۰۰۰ میلادی، به شرح زیر است،

اگر سال ۱۹۹۹ میلادی را به عنوان سال پایه فرض کنیم، نرخ رشد تولید ناخالص داخلی واقعی سال ۲۰۰۰ چند درصد است؟

سال ۲۰۰۰		سال ۱۹۹۹		تولید
قیمت هر واحد به دلار	میزان تولید	قیمت هر واحد به دلار	میزان تولید	
۴۰۰	۱۸۰	۳۰۰	۱۶۰	کالا
۵۰۰	۱۲۰	۴۲۰	۱۰۰	خدمات

۱۲/۷۹ (۴)

۱۳/۶۶ (۳)

۱۶ (۲)

۱۲/۷۵ (۱)

۴۸- مندرجات جدول زیر، مربوط به اطلاعات استخراجی از «حساب‌های ملی» کشوری در سال جاری است. با توجه به داده‌های مذکور:

الف) سهم «تولید خارجیان مقیم کشور» چند میلیون ریال است؟

(ب) اگر جمعیت کشور، برابر با ۲۰ میلیون نفر باشد، آنگاه تولید ناخالص داخلی سرانه آن برابر با کدام است؟

۲۵۵ میلیون ریال	تولید ناخالص ملی	۱
۱۵ میلیون ریال	سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	۲
۲۵۰ میلیون ریال	تولید ناخالص داخلی	۳

الف) (۱) ۱۰ (ب) ۱۲/۵ ریال

الف) (۲) ۱۱ (ب) ۸/۵ ریال

الف) (۳) ۱۲ (ب) ۱۳ ریال

الف) (۴) ۱۰ (ب) ۱۰/۵ ریال

وضعیت توزیع درآمد در یک کشور آسیایی در سال ۱۹۸۰ میلادی	
سهم دهک اول	؟
سهم دهک دوم	۴ درصد
سهم دهک سوم	۴ درصد
سهم دهک چهارم	۵ درصد
سهم دهک پنجم	؟
سهم دهک ششم	؟
سهم دهک هفتم	۱۴ درصد
سهم دهک هشتم	۱۵ درصد
سهم دهک نهم	۱۸ درصد
سهم دهک دهم	۲۴ درصد
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

۴۹- وضعیت توزیع درآمد در یک کشور آسیایی در سال

۱۹۸۰ میلادی در جدول زیر آمده است. اگر بدانیم سهم

دهک دهم ۸ برابر سهم دهک اول است و مجموع سهم

دهک‌های پنجم و هفتم برابر با ۲۰ درصد باشد، سهم

دهک‌های اول، پنجم و ششم، به ترتیب از راست به

چپ، چند درصد است؟

۱) ۱۰، ۸، ۴

۲) ۹، ۷، ۴

۳) ۸، ۶، ۳

۴) ۷، ۶، ۳

۵۰- چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

الف) مؤلفه‌هایی نظیر نرخ باروری، نابرابری‌های جنسیتی، دسترسی به آب آشامیدنی سالم، بهداشت عمومی، شاخص‌های فقر و

شاخص‌های پایداری محیطی تشکیل دهنده شاخص توسعه انسانی است.

ب) شاخص توسعه انسانی، تصویر کامل‌تری از پیشرفت اقتصادی یک کشور را ارائه می‌دهد.

پ) در گزارش توسعه انسانی، ایران در رتبه ۷۵ است و جزو کشورهای با توسعه‌یافتگی پایین به‌شمار می‌رود.

ت) الگوی پیشرفت اسلامی - ایرانی: آغاز حرکتی مستمر و بلندمدت برای دستیابی به یک الگوی پیشرفت بومی (سازگار با فرهنگ ما) است.

ث) برخی از کشورها و سازمان‌های بین‌المللی در طول سده‌های گذشته با استفاده از شاخص‌های توسعه و نهادهایی که ظاهراً با هدف

توسعه اقتصادی به‌وجود آمده‌اند، برای تحمیل الگوها و سبک زندگی غربی استفاده کرده‌اند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

اقتصاد - آشنا

۵۱- عبارات «در بخش اقتصادی قانون اساسی، برآموزه‌هایی همچون اقتصاد مردمی، نفی سلطه بیگانگان و استقلال اقتصادی، حقوق اقتصادی شهروندان و عدالت اقتصادی تأکید شده است.» و «خودکفایی (تأمین تمامی نیازها در داخل) و عدم ارتباط با بیگانگان، از نتایج مطلوب اقتصاد مقاومتی است» به ترتیب ... و ... هستند.

(۱) درست - درست (۲) نادرست - نادرست (۳) درست - نادرست (۴) نادرست - درست

۵۲- عبارات کدام گزینه در خصوص ویژگی‌های حکومت ایران قبل از حکومت صفویه نادرست است؟

(۱) ایران به دلیل وسعت و پهناوری جغرافیایی، برخورداری از منابع طبیعی و قرارگرفتن در چهارراه بین‌المللی جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد جهان داشته است.
 (۲) با اقدامات گسترده مذهبی و ملی مانند تأسیس شرکت اسلامی و تحریم کالاهای خارجی توسط علمای اصفهان دولت نتوانست سازمان و تشکیلات خود را نوسازی کند.
 (۳) وقف‌نامه‌های باقی‌مانده از زنان مسلمان ایرانی، حجم عظیمی از مالکیت و سرمایه‌گذاری و مشارکت آن‌ها را در تولید نشان می‌دهد.
 (۴) وجود حکومت‌ها و سلسله‌های بزرگ، لشکرکشی‌ها و جنگ‌ها، پهناوری مرزهای ایران باستان، جاده ابریشم و تجارت با چین و امپراتوری روم نشان‌دهنده اهمیت و بزرگی اقتصاد ایران در آن دوران بود.

۵۳- عبارات کدام گزینه در خصوص ویژگی‌های حکومت قاجار نادرست است؟

(۱) تلاش حاکمان صرف تحکیم پایه‌های حکومت خود و افزودن بر خزانه از طریق غارت دسترنج مردم می‌شد.
 (۲) در دوران قاجار، ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی‌ها از دست داد.
 (۳) بی‌توجهی به سرمایه‌های انسانی و اجتماعی و سیاست‌های رکودی و انقباضی آسیب‌های توان‌فرسایی بر اقتصاد ایران وارد کرد.
 (۴) درآمدهای نفتی، ایران را به بازار مصرفی کالاهای کشورهای صنعتی تبدیل کرده بود.

۵۴- چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

- گاهی درآمدهای مردم برای به‌دست آوردن شاخص دهک‌ها، قابل ثبت نیست. به همین دلیل اقتصاددانان برای به‌دست آوردن اختلاف درآمدها، اختلاف هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند.
 - با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد به کار می‌رود. هر چه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه مناسب‌تر است.
 - یک منشأ رشد اقتصادی افزایش در منابع است؛ برای مثال، اگر جمعیت در طول زمان رشد کند، به‌طور کلی عرضه نیروی کار هم افزایش می‌یابد.

(۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) صفر

۵۵- به ترتیب عبارات کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است و جاهای خالی را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

الف) رشد به معنای ... است؛ بنابراین مفهومی ... است.

ب) کدام وضعیت نقطه مقابل رشد و پیشرفت است؟

ج) در ارتباط با ویژگی‌های یک کشور پیشرفته کدام عبارت درست است؟

(۱) الف) افزایش تولید - کمی، ب) رکود، ج) از ثبات نسبی قیمت‌ها و بازارها برخوردار است.

(۲) الف) افزایش تولید - کمی، ب) تورم، ج) روحیه اعتماد و همبستگی میان مردم این کشور برای تکاپو و تلاش اقتصادی، برجسته است.

(۳) الف) بهبود وضعیت معیشت مردم - کیفی، ب) رکود، ج) می‌تواند در شرایط بحرانی تمام نیازهای خودش را تأمین کند.

(۴) الف) بهبود وضعیت معیشت مردم - کیفی، ب) تورم، ج) در برابر شوک‌های اقتصادی، قدرت مقاومت دارد و بقیه کشورها روی آن حساب باز می‌کنند.

۵۶- با توجه به جدول زیر، «تولید کل به قیمت جاری» و «تولید کل به قیمت ثابت» در سال ۱۳۹۲، به ترتیب کدام است؟

سال ۱۳۹۲		سال ۱۳۹۰		کالا
مقدار	قیمت	مقدار	قیمت	
۷۵	۴۰۰	۱۵۰	۳۰۰	A
۷۰۰	۱۲۰	۴۰۰	۶۰	B

(۱) ۶۴۰۰۰-۱۱۴۰۰۰

(۲) ۶۴۵۰۰-۱۱۴۰۰۰

(۳) ۶۴۵۰۰-۱۴۱۰۰۰

(۴) ۶۵۴۰۰-۱۴۱۰۰۰

۵۷- میزان تولید کل کشوری در سه سال متوالی به ترتیب ۳۰۰۰، ۴۲۵۰ و ۶۷۴۰ هزار میلیارد ریال شده است. با انتخاب سال اول، به عنوان سال پایه، میزان تولید کل این جامعه در سه سال مورد نظر بر حسب قیمت‌های سال پایه به ۳۰۰۰، ۳۸۶۰ و ۶۳۲۰ تغییر می‌یابد. پاسخ پرسش‌های «الف»، «ب» و «ج» کدام است؟

الف) افزایش مقدار تولید در سال دوم و سوم، به ترتیب کدام است؟

ب) افزایش قیمت‌ها در سال دوم و سوم، به ترتیب کدام است؟

ج) پدیده تورم در سال دوم و سوم در این جامعه، به ترتیب کدام است؟

(۱) الف: ۳۲۲۰، ۸۶۰ (۲) الف: ۳۲۲۰، ۸۶۰ (۳) الف: ۳۳۲۰، ۸۶۰ (۴) الف: ۳۲۲۰، ۸۶۰

ب: ۳۹۰، ۴۲۰ ب: ۳۹۰، ۴۲۰ ب: ۳۹۰، ۴۲۰ ب: ۳۹۰، ۴۲۰

ج: ۴۲۰، ۳۹۰ ج: ۴۲۰، ۳۹۰ ج: ۴۲۰، ۳۹۰ ج: ۴۲۰، ۳۹۰

۵۸- در کشور فرضی A با بررسی وضعیت توزیع درآمد، مشخص شد که سهم دهک اول از درآمد ملی برابر با ۴ درصد و سهم دهک دهم برابر با ۲۰ درصد است. اگر در کشور B سهم دهک دهم ۳۰ درصد از درآمد ملی باشد، سهم دهک اول چه قدر باید باشد تا وضعیت توزیع درآمد در این کشور عادلانه‌تر از کشور A گردد؟

(۱) بیش‌تر از ۶ درصد (۲) کم‌تر از ۵ درصد (۳) کم‌تر از ۶ درصد (۴) بیش‌تر از ۳ درصد

۵۹- با توجه به اطلاعات وضعیت توزیع درآمد برای کشورهای A، B و C در جدول زیر، پاسخ پرسش‌های زیر کدام است؟

کشور	سهم دهک اول	سهم دهک ششم	سهم دهک دهم
A	۴	۹	۲۸
B	۵	۸	۴ برابر دهک ششم
C	۱۰ درصد دهک دهم	۹	۳۰

الف: توزیع درآمد در کدام کشور مناسب‌تر است؟

ب: کدام گروه، کمترین درصد درآمد ملی را دارد؟

ج: توزیع درآمد در کدام جامعه، نامناسب‌تر است؟

(۱) B - دهک اول کشور C - A

(۲) B - دهک اول کشور C - C

(۳) A - دهک اول کشور B - A

(۴) A - دهک اول کشور B - A

۶۰- جدول زیر، ارقام تولید پوشاک و مواد غذایی در سال‌های ۱۳۹۵، ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ (با احتساب سال ۱۳۹۵ به عنوان سال پایه) را نشان می‌دهد. رشد GDP واقعی برای سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ چند درصد است؟

سال	مواد غذایی		پوشاک	
	قیمت (میلیون)	مقدار (تن)	قیمت (میلیون)	مقدار (تن)
۱۳۹۵	۱۰۰	۵۰۰	۵۰	۱۶
۱۳۹۶	۲۰۰	۶۰۰	۱۰۰	۲۰
۱۳۹۷	۳۰۰	۷۰۰	۲۰۰	۲۵

(۱) سال ۹۶ واقعی ۲۰ (۲) سال ۹۶ واقعی ۱۸/۲ (۳) سال ۹۶ واقعی ۲۰ (۴) سال ۹۶ واقعی ۱۸/۲

(۱) سال ۹۶ واقعی ۲۰ (۲) سال ۹۶ واقعی ۱۸/۲ (۳) سال ۹۶ واقعی ۲۰ (۴) سال ۹۶ واقعی ۱۸/۲

(۱) سال ۹۶ واقعی ۲۰ (۲) سال ۹۶ واقعی ۱۸/۲ (۳) سال ۹۶ واقعی ۲۰ (۴) سال ۹۶ واقعی ۱۸/۲

دفترچه شماره (۲)

نگاه به آینده

آزمون ۱۶ شهریور ماه ۱۴۰۳

یازدهم انسانی

مدت پاسخ گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال ها و مدت پاسخ گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۲)	انتخابی	۱۰	۶۱	۷۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۲)	انتخابی	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۳	روان شناسی	انتخابی	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰
۴	عربی، زبان قرآن (۲)	انتخابی	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۵
۵	فلسفه	انتخابی	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۲۰
۶	فلسفه - آشنا	انتخابی	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	

سؤالاتی که با نشان گر **نهایی** مشخص شده اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی
تابع
گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها،
استدلال ریاضی، توابع ثابت،
چندضابطه‌ای و همانی تا پایان
«تابع ثابت»
صفحة ۱ تا ۲۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

۶۱- گزاره $\sim p \Leftrightarrow \sim (p \wedge q)$ در کدام حالت نادرست است؟

- (۱) p و q درست
(۲) $\sim p$ و q درست
(۳) $\sim p$ و q نادرست
(۴) p و q نادرست

۶۲- در کدام گزینه عبارت‌های داده شده نقیض یکدیگر هستند؟

- (۱) a عددی اول است، a عددی مرکب است.
(۲) $b < a$ و $a < b$
(۳) b عددی زوج است و b عددی فرد است.
(۴) c عددی گویا است و c عددی صحیح است.

۶۳- در مورد استدلال زیر کدام گزینه درست است؟

مقدمه ۱: اگر در کنکور در درس ریاضی درصد بالای ۵۰ کسب کنیم، آن‌گاه رتبه زیر ۱۰۰۰ می‌شویم.

مقدمه ۲: یاسر درصد ۶۵ ریاضی را در کنکور کسب کرده است

∴ یاسر رتبه زیر ۱۰۰۰ می‌شود.

- (۱) نتیجه این استدلال نادرست است.
(۲) نام این استدلال مغالطه است.
(۳) نام این استدلال قیاس استثنایی است.
(۴) روش به‌کار رفته در این استدلال همواره نادرست است.

۶۴- اولین خطای محاسبات حل معادله $2x^4 = 4x$ در کدام مرحله رخ داده است؟

مرحله (۲): $2x(x^3 - 2) = 0$

مرحله (۱): $2x^4 - 4x = 0$

مرحله (۴): $x^3 - 2 = 0$

مرحله (۳): $\frac{2x(x^3 - 2)}{2x} = \frac{0}{2x}$

مرحله (۶): $x = \sqrt[3]{2}$

مرحله (۵): $x^3 = 2$

(۴) مرحله (۳)

(۳) مرحله (۶)

(۲) مرحله (۴)

(۱) مرحله (۵)

محل انجام محاسبات

۶۵- نماد ریاضی عبارت «مجذور مجموع دو عدد حقیقی از مجموع مجذور آن دو عدد بزرگتر است.» کدام است؟

تهایی

$$x, y \in \mathbb{R} \quad (x+y)^2 > x^2 + y^2 \quad (۲) \qquad x, y \in \mathbb{R} \quad x^2 + y^2 > (x+y)^2 \quad (۱)$$

$$x, y \in \mathbb{R} \quad \sqrt{x+y} < \sqrt{x} + \sqrt{y} \quad (۴) \qquad x, y \in \mathbb{R} \quad \sqrt{x+y} > \sqrt{x} + \sqrt{y} \quad (۳)$$

۶۶- اگر تابع $f = \{(1, 2x), (2, x^2 - x), (3, x)\}$ ثابت باشد، مقدار x کدام است؟

تهایی

$$(۱) \text{ صفر} \qquad (۲) ۱ \qquad (۳) ۲ \qquad (۴) ۳$$

۶۷- اگر f تابعی ثابت و $f(-3) = 2a - 1$ و $f(5) = a + 3$ ، مقدار $f(-5) + f(3)$ کدام است؟

$$(۱) ۱۴ \qquad (۲) ۱۳ \qquad (۳) ۱۲ \qquad (۴) ۱۱$$

۶۸- اگر $p \sim q$ و q نادرست و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش کدام گزاره به ارزش r بستگی دارد؟

$$(۱) (\sim q \wedge r) \Rightarrow p \qquad (۲) (p \Rightarrow q) \wedge r$$

$$(۳) q \Rightarrow (r \wedge \sim p) \qquad (۴) (\sim p \Rightarrow \sim q) \wedge r$$

۶۹- در استدلال $\begin{cases} x > 0 \Rightarrow \sqrt{x} > 0 \\ \sqrt{36} > 0 \\ \therefore 36 > 0 \end{cases}$ نوع استدلال و نتیجه آن کدام است؟

(۱) قیاس استثنایی - نتیجه درست. (۲) قیاس استثنایی - نتیجه نادرست.

(۳) مغالطه - نتیجه درست. (۴) مغالطه - نتیجه نادرست.

۷۰- در یک مثلث قائم‌الزاویه یک ضلع قائمه سه برابر ضلع قائمه دیگر است. اگر وتر مثلث $2\sqrt{10}$ برابر شود، اندازه وتر جدید چند برابر

ضلع قائمه کوچک از مثلث اولیه می‌شود؟

$$(۱) \sqrt{10} \qquad (۲) ۱۰ \qquad (۳) \sqrt{20} \qquad (۴) ۲۰$$

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل یکم / فصل دوم
(سبک‌شناسی قرن‌های هفتم،
هشتم و نهم (سبک عراقی))
درس ۱ تا درس ۴
صفحه ۱۰ تا ۴۱

۷۱- شاعران یا نویسندگان آثار زیر به ترتیب در کدام گزینه ذکر شده‌اند؟
«تاریخ گزیده، جمشید و خورشید، نفحات الانس، تذکره دولت‌شاه»

(۱) حمدالله مستوفی، عبید زاکانی، جامی، شاه نعمت‌الله ولی

(۲) حمدالله مستوفی، سلمان ساوجی، جامی، دولت‌شاه سمرقندی

(۳) عطاملک جوینی، سلمان ساوجی، جامی، دولت‌شاه سمرقندی

(۴) عطاملک جوینی، عبید زاکانی، شمس قیس رازی، دولت‌شاه سمرقندی

۷۲- با توجه به ویژگی‌های فکری، سبک بیت‌های زیر به ترتیب کدام است؟

الف) مکن در این چمنم سرزنش به خودرویی چنان که پرورشم می‌دهند می‌رویم

ب) درخت تو گر بار دانش بگیرد به زیر آوری چرخ نیلوفری را

ج) شاد زی با سیاه‌چشمان، شاد که جهان نیست جز فسانه و باد

د) ز سوز شوق دلم شد کباب دور از یار مدام خون جگر می‌خورم ز خون فراق

(۱) عراقی، خراسانی، خراسانی، عراقی (۲) عراقی، عراقی، خراسانی، خراسانی

(۳) عراقی، خراسانی، عراقی، خراسانی (۴) خراسانی، عراقی، خراسانی، عراقی

۷۳- هر دو مورد کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات نادرست است؟

الف) تیموریان تقریباً از نیمه دوم قرن هشتم تا اواخر قرن دهم در ایران حکومت کردند و ویرانگری‌های آن‌ها ادامه داشت.

ب) پس از تیمور، شاهرخ توانست شهر هرات را مرکز فرمانروایی خود قرار دهد. بایستقر میرزا پسر او نیز هنرمند و هنردوست بود.

ج) وضعیت زبان و ادبیات فارسی در قرن هفتم، مثل بسیاری از دانش‌های دیگر، با دوره‌های پیش از خود متفاوت شد و به نوعی دچار سستی و نابسامانی گردید.

د) در قرن هشتم از بین رفتن دربارهای ادب‌دوست ایرانی تبار، از رونق افتادن قصیده‌سرایی را در پی داشت و زبان شعر جز در سروده‌های شاعران شاخص، مانند خواجه و حافظ، به سستی گرایید.

ه) مغولان در اوایل قرن هفتم به نواحی مرزی ایران حمله کردند و بزرگانی چون نجم‌الدین رازی و فریدالدین عطار نیشابوری، در یورش ویرانگر مغول کشته شدند.

(۱) الف - د (۲) ب - ه (۳) ج - الف (۴) ه - الف

۷۴- در کدام گزینه به ویژگی‌های نثر سبک عراقی به درستی اشاره نشده است؟

(۱) از ویژگی‌های نثر این دوره، ورود لغات مختلف قبایل ترک و مغول به زبان فارسی است که در دوره تیمور سرعت رشد آن بیشتر شد.

(۲) در کتاب‌های مصنوع و متکلف بیشتر به ظاهرسازی و تصنع پرداختند و به استعاره‌های دور از ذهن و آوردن سجع‌های متوالی و بی‌روح پرداختند.

(۳) در این دوره برخی نویسندگان کتاب‌های مشکل را به نثر مصنوع بازنویسی می‌کردند. چنان‌که ملاحسین واعظ کاشفی کلیله و دمنه را به انشای دوره خود بازگرداند.

(۴) تاریخ‌نویسی از اوایل دوره مغول، به سبب علاقه شدید آنان به ثبت وقایع مربوط به پدران و اجدادشان شروع شد و در دوره تیموری هم ادامه یافت.

۷۵- در کدام بیت دو تشبیه فشرده و یک تشبیه گسترده دیده می‌شود؟

- ۱) بر یکی قند است و بر دیگر چو زهر
 ۲) به قند لطف تو کاین لطف‌ها غلام وی‌اند
 ۳) پلید پاک شود مرده زنده مار عصا
 ۴) خموش باش که آن کس که بحر جانان دید

۷۶- در کدام گزینه تعداد تشبیه متفاوت است؟

- ۱) از رشک آفتاب جمالت بر آسمان
 ۲) از دیده گر سرشک چو باران چکند رواست
 ۳) فراش خزان ورق بیفشاند
 ۴) چون خضر دید آن لب جان بخش دلفریب

۷۷- با توجه به وزن بیت، در بخش‌های حذف‌شده کدام گزینه قابل جایگزین شدن نیست؟

- «بهمن ... شود برگ رزان چون زر شود / صحرا ز بیم اصفر شود چون ... شود»
 ۱) کنون زرگر - چرخ در چادر
 ۲) طلا ریزان - ابر سیمین بر
 ۳) طلا گستر - آب احمر
 ۴) دُر افشان - آسمان کافر

۷۸- تعداد هجاهای پایه‌های آوایی کدام بیت با دیگر ابیات تفاوت دارد؟

- ۱) باران اشکم می‌دود، و ز ابرم آتش می‌جهد
 ۲) دیده سیر است مرا، جان دلیر است مرا
 ۳) چو دریای خون شد همه دشت و راغ
 ۴) خدا را داد من بستان از او ای شحنة مجلس

۷۹- مرز پایه‌های آوایی کدام مصراع، نادرست است؟

۱) غمزه ساقی به یغمای خرد آهخته تیغ

غَم زِ یِ سا	قِی بِ یَغِ ما	یِ خِ رَدِ آ	هَخ تِ تیغ
--------------	----------------	--------------	------------

۲) عشق‌بازی را تحمل باید ای دل پای دار

عِش قِ با زِیِ را	تِ حَم مُلِ با	یَدِ دِیِ دِل	پا یِ دار
-------------------	----------------	---------------	-----------

۳) جانا هزاران آفرین بر جانت از سر تا قدم

جانا هِ زَا	رانِ آ فَرین	بر جانِ تَز	سَر تا قِ دَم
-------------	--------------	-------------	---------------

۴) چه دل‌ها بردی ای ساقی به ساق فتنه‌انگیزت

چِ دِلِ ها بُر	دیِ پیِ ساقی	بِ سا قِ فِت	نِ آنِ گیِ زَت
----------------	--------------	--------------	----------------

۸۰- مفهوم کدام بیت با بیت زیر متناسب است؟

- «از روی شما صبر نه صبر است که زهر است
 ۱) دنیا به چه کار آید و فردوس چه باشد
 ۲) چشمی که تو را بیند و در قدرت بی‌چون
 ۳) سعدی از اخلاق دوست هر چه برآید نکوست
 ۴) دلشده پای‌بند گردن جان در کمند»
 ۱) وز دست شما زهر نه زهر است که حلواست
 ۲) از بار خدا به ز تو حاجت نتوان خواست
 ۳) مدهوش نماند نتوان گفت که بیناست
 ۴) گو همه دشنام گو کز لب شیرین دعاست
 ۵) زهره گفتار نه کاین چه سبب وان چراست

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی: تعریف و روشن مورد
مطالعه
روان‌شناسی رشد / احساس،
توجه، ادراک
درس ۱ تا درس ۳
صفحه ۸ تا ۸۷

۸۱- هر گزاره به کدام مفهوم پرکاربرد در علم تجربی اشاره می‌کند؟

- دانشجو در حین مطالعات خود، این شبهه به ذهنش می‌آید که چه عاملی باعث می‌شود گروه‌های بزرگ تحت تأثیر یک ایده قرار بگیرند.
  - بررسی‌ها نشان داد که کودک معنای هیجان خود را بر حسب واکنش والد دریافت می‌کند.
  - این ایده به ذهن پژوهشگر آمد که دلیل رفتارهای تکانشی کودک، ناتوانی در تنظیم هیجان او است.
  - دانشمندی در طی سال‌ها کار روی بیماران روانی، یافته‌های خود را در قالب کتابی منتشر کرد.
- (۱) مسئله - فرضیه - اصل - نظریه
(۲) مسئله - اصل - فرضیه - نظریه
(۳) فرضیه - اصل - مسئله - اصل
(۴) اصل - مسئله - فرضیه - اصل

۸۲- درستی و نادرستی هریک از عبارتهای زیر، به ترتیب کدام است؟

نهایی

- در گفتگوهای جلسات روان‌درمانی از روش مصاحبه بیشتر استفاده می‌شود.
  - برای به دست آوردن اطلاعات در ارتباط با رفتار پانداها با حیوانات دیگر از روش مشاهده استفاده می‌شود.
  - برای جمع‌آوری اطلاعات در محیط طبیعی، از روشی که ویژگی آن هدفمندی و سازمان‌یافتگی است استفاده می‌شود.
  - محقق برای کسب اطلاعات درباره افکار فرد از پرسشنامه‌ها استفاده می‌کند، به همین خاطر است که نتیجه آن باید محفوظ باقی بماند.
- (۱) نادرست - درست - نادرست - درست
(۲) درست - درست - درست - نادرست
(۳) درست - درست - نادرست - نادرست
(۴) نادرست - نادرست - درست - درست

۸۳- کدام گزینه در مورد عبارت بیان شده صحیح نیست؟

- «هنگامی که پای کودک دو ساله به‌طور تصادفی به لیوان می‌خورد، صدای فریاد مادرش بلند می‌شود.»
- (۱) ممکن است کودک فریاد مادر را نشانه مثبت درک کند.
  - (۲) ممکن است برای دریافت توجه از مادر، رفتار خود را تکرار کند.
  - (۳) بروز هیجان کودک مشروط به آگاهی او و رابطه دوطرفه با مادرش بوده است.
  - (۴) کودک بدون توجه به واکنش دیگران، به هیجانات خود جهت می‌دهد.

۸۴- هر یک از عبارتهای زیر به کدام مرحله رشدی از نظر اسلام مربوط می‌باشد؟

نهایی

- (الف) کودک برای بازی کردن باید آزاد باشد.
- (ب) کودک فرمانبردار است و باید در تأدیب او کوشش کرد.
- (ج) باید با او به منزله مشاور رفتار کرد.

- (۱) هفت سال اول - هفت سال اول - هفت سال دوم
(۲) هفت سال دوم - هفت سال اول - هفت سال سوم
(۳) هفت سال اول - هفت سال دوم - هفت سال سوم
(۴) هفت سال دوم - هفت سال دوم - هفت سال دوم

۸۵- درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

نهایی

- سبک قضاوت‌های نوجوان تغییری اساسی پیدا می‌کند و از واقعیت بیرونی به واقعیت انتزاعی گرایش پیدا می‌کند.
- در نظر گرفتن احتمال‌های مختلف، محصول شکل‌گیری توجه‌گزینشی است.
- راه کنار آمدن با دید یک‌طرفه و صفر و صدی نوجوان، صبور بودن است.
- اطلاعات بیشتر نوجوانان در حافظه معلول ظرفیت‌سازی حافظه است.

(۱) ن - د - د - ن (۲) د - د - ن - ن (۳) د - ن - ن - ن (۴) ن - ن - د - د

۸۶- مشخص کنید که شیدا، مینا و نازنین به ترتیب در کدام مرحله شناختی قرار دارند؟

شیدا، مینا و نازنین در یک اتاق هستند. بوی سوختنی از پنجره داخل می‌آید. شیدا می‌گوید: «یادم می‌آید که دیروز هم چنین بویی می‌آمد.» مینا می‌گوید: «بوی سوختنی می‌آید.» نازنین فقط بو را حس کرده و هیچ واکنشی نشان نمی‌دهد.

- (۱) احساس - توجه - احساس (۲) توجه - توجه - احساس
(۳) تصمیم‌گیری - ادراک - توجه (۴) حافظه - ادراک - احساس

۸۷- منبع توجه ذکر شده در کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) معلم درس آمادگی دفاعی از حیاط مدرسه صدای انفجاری را شنید و با نگاهش محل انفجار را کاوید (تحریک حواس).
(۲) علی در باغ وحش بعد از دیدن مار غش کرد؛ بعداً مشخص شد که اون قبلاً یک بار توسط مار نیش خورده است (اطلاعات موجود در حافظه).
(۳) یک دندان‌پزشک در یک ساختمان پزشکان، توجهش به یک کافه زیبا و دنج جلب شد (تحریک حواس).
(۴) همه از یک فرهیخته این انتظار را دارند که یک کتاب را از روی جلدش قضاوت نکند (انتظارات).

۸۸- هرکدام از موارد زیر، به ترتیب با کدام گزینه، همخوانی بیشتری دارد؟

نهایی

- مادر علی صدای گریه می‌شنود و شتابان به سمت اتاق می‌دود و علی را خندان مشاهده می‌کند؛ آنگاه متوجه می‌شود صدای گریه از خیابان بوده است.

- نیروهای آتش‌نشانی منطقه ۹ مشهد در آخرین چهارشنبه سال، برای وقوع آتش‌سوزی آماده‌باش هستند.

- یکی از داوطلبین کنکور ۱۴۰۲ با مخفی کردن تلفن همراه در کفش خود وارد جلسه آزمون شد و راکت بازرسی بدنی به صدا در نیامد.

- مبینا در آشپزخانه مشغول پیدا کردن یک قاشق مرباخوری از میان قاشق‌های غذاخوری بود.

(۱) هشدار کاذب - گوش‌به‌زنگی - از دست دادن محرک هدف - جست‌وجو

(۲) رد درست - اصابت یا تصمیم درست - هشدار کاذب - جست‌وجو

(۳) اصابت یا تصمیم درست - گوش‌به‌زنگی - از دست دادن محرک هدف - اصابت یا تصمیم درست

(۴) هشدار کاذب - جست‌وجو - رد درست - اصابت یا تصمیم درست

۸۹- با توجه به متن زیر کدام گزینه صحیح نیست؟

«برای معلمی این سؤال پیش می‌آید «که آیا نوجوانان همان کودکانی هستند که وزن و قدشان افزایش یافته؟ یا آنکه تفاوتی کیفی بین کودک و نوجوان وجود دارد؟». او شروع به فرضیه‌سازی می‌کند و بعد دست به آزمایش فرضیه‌هایش می‌زند. نتیجه پژوهش او این چند جمله است: «الف: نوجوانان در انتخاب مدرسه به سطح علمی آن توجه می‌کنند در حالی که کودکان به رنگ در و دیوار مدرسه و عوامل فیزیکی توجه دارند. ب: نوجوانان از نظر فیزیولوژیکی آمادگی تولید مثل را دارند ولی کودکان نه. ج: یک سری ویژگی‌ها مخصوص دوره‌های خاص است، مثلاً ترس از غریبه مخصوص دوره کودکی و تفکر فرضی مخصوص دوره نوجوانی است.»

(۱) اینکه مسئله این معلم معطوف به دوره کودکی و نوجوانی است نه جوانی و پیری می‌تواند نشان از تأثیر حافظه معلم بر توجه داشته باشد.

(۲) نوع پردازش کسی که معتقد است نوجوانان همان کودکانی هستند که وزن و قدشان افزایش یافته، ادراکی است.

(۳) ترس از غریبه از موضوعاتی است که ذیل رشد هیجانی کودک بررسی می‌شود.

(۴) اگر مجموعه‌ای از عبارتهای مشابه عبارتهای «الف، ب و ج» به درستی کنار هم قرار بگیرند یک نظریه شکل می‌گیرد.

۹۰- در جدول زیر که مربوط به برخی از اصول روانشناسی گشتالت است، چند خطا وجود دارد؟

ردیف	اصل گشتالتی	مصادق
۱	شکل و زمینه	در همین صفحه از آزمون قلمچی، کلمات و تصاویر موجود، شکل و باقی صفحه، زمینه است.
۲	مشابهنیت	در یک پارکنینگ که سه ماشین سفید، یک قرمز و یک آبی وجود دارد، ماشین‌های سفید در یک گروه ادراک می‌شوند.
۳	تکمیل	ما شکل مقابل را مربع احساس می‌کنیم.
۴	مجاورت	به مجموعه حوادثی که از پیدایش فرمانروایی ماد تا پایان حکومت ساسانی و حمله اعراب مسلمان رخ داده است، تاریخ ایران باستان می‌گویند.

(۴) سه

(۳) دو

(۲) یک

(۱) هیچ خطایی ندارد.

مواظب قیمة / صناعة التلمیغ فی

الأدب الفارسی

درس ۱ و ۲

صفحة ۱ تا ۳۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۲)

عین الأنسب فی الجواب للترجمة من أو إلى العربية: (۹۱ - ۹۵)

۹۱- «قد نُفْتُشُ عن خزائن الثروة في كلِّ أثناء العيش و تُمرَّر حياتنا!»:

(۱) گاهی در تمام طول زندگی گنجینه‌های ثروت را جست‌وجو می‌کنیم و زندگی‌مان تلخ می‌شود!

(۲) گاهی گنجینه‌های دارایی در تمام طول زندگی‌مان جست‌وجو می‌شود و زندگی برای ما تلخ می‌شود!

(۳) قطعاً در طول زندگی‌مان گنجینه‌های مال را دنبال خواهیم کرد و زندگی را تلخ می‌کنیم!

(۴) گاهی در اثنای زندگی دنبال گنجینه ثروت می‌گردیم و زندگی را برای خود تلخ می‌کنیم!

۹۲- «الشعراء الإيرانيون كانوا يشجعون الآخرين على تعلم اللغة العربية بملمعاتهم!»: شاعران ایرانی ...

(۱) دیگران را با اشعار ملمع به یادگیری زبان عربی تشویق می‌کنند!

(۲) با ملمعاتشان دیگران را به یاددهی زبان عربی توصیه می‌کردند!

(۳) دیگران را با ملمعاتشان به یادگیری زبان عربی تشویق می‌کردند!

(۴) با ملمعات خود، دیگر شاعران را به یاددهی عربی ترغیب می‌کنند!

۹۳- «هؤلاء الرجال قد يفتشون عن الماء في مصانع الفلوات!»:

نهایی

(۱) اینان مردانی هستند که آب را در چشمه‌های بیابان‌ها دنبال می‌کنند!

(۲) این مردان گاهی آب را در آب‌انبارهای بیابان‌ها جست‌وجو می‌کنند!

(۳) اینان مردانی هستند که در جست‌وجوی آب در آب‌انبارهای بیابان هستند!

(۴) گاهی آب در انبارهای بیابان توسط این مردان دنبال می‌شود!

۹۴- عین الصَّحیح:

(۱) نُرشِدُ إلى الإقتصادِ فی إستهلاكِ الماءِ و الکهرباء: به صرفه‌جویی در مصرف آب و برق ارشاد می‌شویم.

(۲) إِنَّ اللَّهَ لَا یَجِبُ كُلَّ مُعْجَبٍ بِنَفْسِهِ و مختالٍ فُخُورٍ: براستی خداوند همه خودپسندان و مغروران و فخرفروشان را دوست ندارد.

(۳) أَحْبَبْتِي هَجْرُونِي كَمَا تَشَاءُ عُدَاتِي: دوستان، مرا رها کردند همان‌طور که دشمنان می‌خواستند.

(۴) كَانَ الشُّعْرَاءُ يُنْشِدُونَ آيَاتًا مَمْرُوجَةً بِالْعَرَبِيَّةِ سَمَّوْهَا بِالْمُلَمَّعِ: شاعران ابیاتی آمیخته به عربی می‌سرایند که آن را مُلَمَّع می‌نامند.

٩٥- «بدترین مردم کسی است که پایبند به امانت نباشد و از خیانت دوری نکند.»

(١) شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْخِيَانَةَ وَلَا يَجْتَنِبُ الْأَمَانَةَ.

(٢) شَرُّ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَلَا يَجْتَنِبُ الْخِيَانَةَ.

(٣) شَرُّ مِنَ النَّاسِ مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَيَجْتَنِبُ الْخِيَانَةَ.

(٤) مَنْ لَا يَعْتَقِدُ الْأَمَانَةَ وَالْإِجْتِنَابَ عَنِ الْخِيَانَةِ هُوَ شَرُّ النَّاسِ بَيْنَكُمْ.

٩٦- «والدتی تشتغل فی مؤسسه... ثقافیه!» عین الصحیح للفراغ:

(١) نموذج (٢) رخیصة (٣) نوعیه (٤) تربویة

٩٧- عین ما من الصفات الطیبیه:

(١) تصعیر الخد للناس (٢) غص الأصوات أمام الآخرین

(٣) المشی فی الأرض مرحاً (٤) الإهتمام بالریاضة فقط لیلاً و نهاراً

٩٨- عین الخطأ فی الأجوبة التالیة:

نهایی

(١) المتكلمون: اسم الفاعل من مصدر تكلم (٢) المجهزة: اسم المفعول من ثلاثی مزید

(٣) المنتج: اسم الفاعل من باب إفعال (٤) المنتهون: اسم الفاعل من باب إفعال

٩٩- عین ما لیس اسم المبالغة:

نهایی

(١) الخلاق (٢) السباق (٣) الفهامة (٤) الكذابة

١٠٠- عین الخطأ حول «تبادلتن»:

نهایی

(١) فعل ماضٍ بمعنى «عوض كردید» (٢) فعل مزید ثلاثی من مصدر تبادل

(٣) فعل «مضارع» من باب تفاعل (٤) حروفه الزائدة: «ت» و «الف»

فلسفه

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
اگر این درس را در تابستان مطالعه می‌کنید، می‌توانید به سؤالات آن پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

چیستی فلسفه / ریشه و
شاخه‌های فلسفه / فلسفه و
زندگی / آغاز تاریخی فلسفه
درس ۱ تا پایان درس ۴
صفحه‌های ۱ تا ۳۵

۱۰۱- در کدام گزینه مراحل رسیدن به درک و دریافت فلسفی به درستی بیان شده است؟

- (۱) اختلاف‌نظر در مورد سعادت ← سعادت چیست؟ ← اعتدال میان قوا عامل سعادت ← سعادت انسان مشروط به وجود عالم آخرت است.
- (۲) آیا علیت در سراسر هستی جاری است؟ ← این عالم پدیده است، پس حتماً علتی دارد. ← پیر شدن انسان چه علتی دارد؟ ← چون انسان دارای بدنی مادی است، پیر می‌شود.
- (۳) از دنیا رفتن یکی از اطرافیان ← آیا مرگ نابودی چیستی است؟ ← انسان دارای یک روح غیرمادی است. ← مرگ انتقال از عالم ماده به عالم دیگر است.
- (۴) مشاهده یک دختر بچه دستفروش ← آیا عدالت در مورد این بچه تحقق یافته است؟ ← چگونه می‌توان فقر را در جامعه کاهش داد؟ ← عدالت، قرار گرفتن هر فرد در جایگاه خویش است.

۱۰۲- دلیل قطعی سقراط برای این‌که او را سوفیست ننامند، چه بود و واژه «فلسفه» لفظی به کدام زبان است؟

- (۱) هم‌ردیف نشدن با مغالطه‌کاران - یونانی
- (۲) هم‌ردیف نشدن با مغالطه‌کاران - عربی
- (۳) خضوع و خشوع در برابر دانش - یونانی
- (۴) خضوع و خشوع در برابر دانش - عربی

۱۰۳- به ترتیب، رابطه فلسفه با دانش‌های «ریاضی، منطق، فیزیک و شیمی» در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- (۱) موضوع یکسان - موضوع یکسان - روش متفاوت - روش یکسان
- (۲) موضوع متفاوت - روش یکسان - موضوع متفاوت - روش متفاوت
- (۳) موضوع یکسان - موضوع متفاوت - روش یکسان - روش متفاوت
- (۴) روش یکسان - موضوع متفاوت - موضوع یکسان - روش یکسان

۱۰۴- گزاره مطرح‌شده در کدام گزینه پیرامون افرادی که در وجودشناسی قائل به بعد مجرد و مادی هستند، نادرست است؟

- (۱) در علم روانشناسی برای درمان دروغ‌گویی به مجازات آن در دنیای دیگر اشاره می‌کنند.
- (۲) در حقوق، فرد را صرفاً متوجه عواقب مالی و جانی جرم‌های انجام‌شده می‌کنند.
- (۳) در علم اخلاق به مزیت‌های صداقت هم در زندگی دنیوی و هم آرامش روح اشاره می‌شود.
- (۴) در فلسفه تکنولوژی به افراد گوشزد می‌شود که سرگرمی محض با دنیای مدرن موجب پوچی معنوی آن‌ها نگردد.

۱۰۵- کدام گزینه با مکتب اصالت جامعه سازگارتر است؟

- (۱) وقتی افراد در جامعه زندگی می‌کنند، یک روح جمعی شکل می‌گیرد و آنان را تابعی از ساختارها قرار می‌دهد.
- (۲) انسان‌ها دارای اختیار و اراده آزاد هستند، پس می‌توانند در جامعه آزادانه ثروت کسب کنند.
- (۳) برای توسعه اقتصادی هر کشوری نیاز است سرمایه‌داری تقویت شود.
- (۴) در برنامه‌ریزی‌های اجتماعی باید نفع و رشد افراد در نظر گرفته شود.

۱۰۶- کدام مورد از جهت تقدم و تأخر به درستی مرتب شده است؟

- (۱) هدف - باور و فلسفه - معنای زندگی
 (۲) باور - فلسفه و هدف - معنای زندگی
 (۳) فلسفه - باور و معنای زندگی - هدف
 (۴) هدف - معنای زندگی و باور - فلسفه

۱۰۷- کدام مورد دربارهٔ تمثيل غار افلاطون صحیح است؟

- (۱) وقتی فرد با روشنایی روبه‌رو شود از آن لذت می‌برد و وجودش سراسر رضایت می‌شود.
 (۲) در ابتدا مردمان به زنجیر کشیده شده، حقیقت و واقعیت را همان سایه‌ها می‌پندارند.
 (۳) فرد پس از خوگرفتن با نور خورشید، عقیده‌اش نسبت به سایه‌ها بیشتر خواهد شد.
 (۴) اگر فرد به زندانیان دربارهٔ حقیقی نبودن سایه‌ها بگوید، ممکن است برخی اطرافیان حرف او را باور کنند.

۱۰۸- کدام گزاره دربارهٔ آغاز تاریخی فلسفه نادرست است؟

- (۱) هرچا تمدنی شکل گرفته، انسان‌هایی بوده‌اند که دربارهٔ مسائل اساسی تفکر کنند.
 (۲) مکان آغاز دانش فلسفه نامعلوم است و اما سایر دانش‌ها این‌گونه نیستند.
 (۳) دربارهٔ آغاز هیچ علمی نمی‌توان زمان خاصی تعیین کرد.
 (۴) تمدن‌های ساده‌تر، مقدمه و پلکان شکل‌گیری تمدن‌های جدیدتر بوده‌اند.

۱۰۹- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- (الف) افکار نخستین فیلسوف تاریخ را که خورشیدگرفتگی را در سال ۵۸۵ پیش از میلاد پیش‌بینی کرد، می‌توان با مطالعهٔ کتاب‌های او به دست آورد.
 (ب) فیثاغورسیان معتقد هستند اصول ریاضی دربارهٔ تمام موجودات صادق است و اعداد عناصر اولی موجودات هستند.
 (ج) اولین اندیشهٔ مشهور هراکلیتوس تغییر و تحول دائمی جهان است که به موجب آن دگرگونی قانون زندگی و قانون کائنات است.
 (د) پارمنیدس وجود و حرکت را برای نخستین بار مورد توجه قرار داد.

- (۱) غ - ص - غ - ص
 (۲) ص - غ - ص - ص
 (۳) غ - ص - غ - غ
 (۴) ص - ص - غ - غ

۱۱۰- علت مستقیم ظهور سوفیست‌ها در یونان باستان چه بود؟

- (۱) نظریات متضاد فیلسوفان پیش از سقراط
 (۲) گسترش فن سخنوری به جای آموزش علوم
 (۳) انکار اصل واقعیت و حقیقت
 (۴) بی‌اعتمادی نسبت به دانش و نگرانی مردم آتن

فلسفه - آشنا

۱۱۱- کدام گزینه نمی‌تواند پرسش فلسفی باشد؟

- (۱) سعادت واقعی چیست؟
 (۲) دلیل پیدایش انقلاب صنعتی در اروپا چه بود؟
 (۳) چرا درد و رنج وجود دارد؟
 (۴) جهان چه سرانجامی دارد؟

۱۱۲- منظور از «مغالطه» در استدلال‌های سوفیست‌ها چیست؟

- (۱) به کاربردن استدلال‌های درست که ظاهراً غلط به نظر می‌رسند.
 (۲) قائل شدن به استقلال واقعیت و جدایی آن از ادراک آدمی
 (۳) به کاربردن استدلال‌های غلط و به ظاهر درست
 (۴) ارزش و اعتباربخشیدن به حقیقت و واقعیت در سایه ادراک انسان

۱۱۳- مبانی و زیربناهای کدام‌یک از علوم زیر وابسته نیست و چه چیزی اساس و شالوده نظریات در علوم مختلف قرار می‌گیرد؟

- (۱) علوم اجتماعی - معرفت‌شناسی
 (۲) فلسفه - فلسفه مضاف
 (۳) علوم تجربی - معرفت‌شناسی
 (۴) تاریخ - فلسفه مضاف

۱۱۴- کسی که درباره این مسئله که «آیا فرد اصالت دارد یا جامعه؟» می‌اندیشد، کدام‌یک از مبانی فکری زیر را پذیرفته است؟

- (۱) اینکه هستی فرد و جامعه واقعی است و این‌ها اموری ذهنی نیستند.
 (۲) اینکه انسان قدرت شناخت و درک هستی را دارد.
 (۳) اینکه انسان می‌تواند از فلسفه در حوزه علوم اجتماعی بهره ببرد.
 (۴) همه موارد

۱۱۵- کدام گزینه از فواید تفکر فلسفی نیست؟

- (۱) نقد و ارزیابی افکاری که به صورت عادت درآمده و بدون دلیل پذیرفته شده است.
 (۲) توجیه و تأیید عقایدی که نسل به نسل منتقل شده و به صورت عادت درآمده است.
 (۳) تبعیت از برهان و استدلال و نه تبعیت از افراد و اشخاص.
 (۴) تلاش برای یافتن مغالطات و دوری از آن‌ها.

۱۱۶- کدام عبارت را نمی‌توان درباره فیلسوف واقعی به کار برد؟

- (۱) هیچ سخنی را بدون دلیل نمی‌پذیرد و عقیده‌اش براساس تعصبات نیست.
- (۲) درباره خدا، رنج و اختیار به نحو جدی فکر می‌کند.
- (۳) به دنبال یافتن پاسخی مقبول و مشروع برای سؤال‌های بنیادی و مهم فلسفی است.
- (۴) صرفاً استدلال‌هایی را می‌پذیرد که درستی‌شان اثبات شود.

۱۱۷- به ترتیب هر یک از گزاره‌های زیر مربوط به کدام یک از فواید تفکر فلسفی است؟

- نهایی**
- (الف) فیلسوفان می‌کوشند نمونه‌هایی از مغالطه‌های فلسفی را جهت عبرت‌گرفتن دیگران نشان دهند.
- (ب) عموم مردم پیرامون مسائل بنیادین فلسفی می‌اندیشند و نظر می‌دهند، اما روش فیلسوف با عموم مردم تفاوت‌هایی دارد.
- (ج) در ابتدا مردم دیدگاه متفکران حق‌طلب را باطل می‌دانند.

- (۱) استقلال در اندیشه - رهایی از عادات غیرمنطقی - رهایی از عادات غیرمنطقی
- (۲) استقلال در اندیشه - استقلال در اندیشه - استقلال در اندیشه
- (۳) دوری از مغالطه‌ها - استقلال در اندیشه - رهایی از عادات غیرمنطقی
- (۴) دوری از مغالطه‌ها - رهایی از عادات غیرمنطقی - استقلال در اندیشه

۱۱۸- از نظر ... عنصر اولیه موجودات ... بوده، زیرا ...

- نهایی**
- (۱) تالس - آب - همه چیز در نهایت از آب ساخته شده است.
  - (۲) فیثاغورس - تضاد - گریزی از ستیز و تضاد نیست.
  - (۳) هراکلیتوس - اصول اعداد - درباره تمامی موجودات صادق است.
  - (۴) فیثاغوریان - اصول ریاضی - می‌توان ریاضی را با فلسفه و عرفان درآمیخت.

۱۱۹- کدام گزینه درباره آغاز تاریخی فلسفه صحیح است؟

- (۱) برای دانش فلسفه برخلاف سایر دانش‌ها، نمی‌توان زمان آغازی تعیین کرد.
- (۲) اطلاعات امروز باستان‌شناسان می‌تواند براساس آثار باقی‌مانده تاریخ دقیق از آغاز فلسفه ارائه دهد.
- (۳) آثار و اشیاء باقی‌مانده از تمدن‌های باستانی می‌تواند گزارشی اجمالی از اندیشه‌های فلسفی گذشته‌های دور ارائه دهد.
- (۴) آثار تمدنی به مرور از میان رفته‌اند و تأثیری بر تمدن‌های جدیدتر نداشته‌اند.

۱۲۰- زادگاه فلسفه یونانی در کدام یک از گزینه‌های زیر به درستی ذکر شده است؟

- (۱) ایونیا بخشی از سرزمین روسیه
- (۲) ترکیه بخشی از یونان
- (۳) ایونیا بخشی از ترکیه کنونی
- (۴) روسیه بخشی از سرزمین یونان

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۱۶ شهریور

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، سپهر حسن‌خان‌پور، حمید گنجی، فاطمه راسخ، آریین توسل، کیارش صانعی، فرزاد شیرمحمدلی، محمدعلی شاهین‌فر، هادی زمانیان	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

استعداد تحلیلی

مدت زمان پاسخگویی ۳۰ دقیقه

۲۵۱- با جابه‌جایی کلمه‌های زیر یک جمله‌ی درست و معنادار می‌سازیم؛ ولی یک واژه اضافه می‌ماند. آن واژه کدام است؟

«می‌دهد - تصوّر - شرارت - آغاز - ضدقهرمان - نشانه‌ها(ی) - بروز - شخصیت - خویش - از - از - را»

(۱) ضدقهرمان (۲) تصوّر

(۳) شرارت (۴) خویش

۲۵۲- از واژه‌های زیر که با تعداد و جایگاه نادرست نقاط نوشته شده‌اند، یک جمله‌ی درست و معنادار ساخته می‌شود. این جمله چند نقطه دارد؟

«می‌دائند - مثنقدان - نماذگزابی - مغلول - شپاشی - اشپداز - غضّ - زواج - پژچی - اچثاق - ژا - و»

(۱) ۲۲ (۲) ۲۳

(۳) ۲۴ (۴) ۲۵

در هر یک از سه پرسش بعدی، تعیین کنید کدام قسمت مشخص شده از متن‌های زیر، ایراد نگارشی یا ویرایشی دارد و به تصحیح نیازمند است. اگر هیچ یک از سه بخش مشخص شده ایرادی نداشت، گزینه‌ی «۴» را انتخاب کنید. متن‌ها با اندکی تغییر از کتاب «حرف‌هایی با دخترم درباره‌ی اقتصاد» از «نشر بان» انتخاب شده است.

۲۵۳- کتاب‌هایی که علم را ساده و همه‌فهم می‌کنند اهمیت فراوانی دارند. گسترش شناخت عمومی از علم، سپری دفاعی به دور جامعه‌ی علمی می‌افکند (۱) (۲)

که باید متخصصانی را که جامعه نیاز دارد تولید کند. (۳)

۲۵۴- اگر هدف را بتوان فقط به صورت جمعی به دست آورد، موفقیت نه تنها بستگی به همکاری تک‌تک افراد است بلکه اصولاً بسته به این است که هر فرد (۱) (۲)

باور داشته باشد که تک‌تک افراد دیگر هم، پای کار می‌مانند. (۳)

۲۵۵- جامعه‌ای که ارزش مبادله را بالاتر در هر چیزی می‌ستاید، همان جامعه‌ای است که با قلدری و بی‌شرمی محافظت از محیط زیست را دستکم (۱) (۲) (۳)

می‌گیرد.

* در دو پرسش بعدی تعیین کنید با حروف به هم ریخته‌ی داده شده، دو واژه به کدام معنا ساخته می‌شود. دقت کنید از هر حرف به همان اندازه‌ی

که هست باید استفاده کرد، مثلاً از حروف «ا ح د ش ق» دو کلمه‌ی «حاد» و «شاق» ساخته می‌شود که معادل معنایی «سخت» است.

۲۵۶- «ح د ر س ش ک»

(۱) غبطه (۲) ناله

(۳) ورطه (۴) واله

۲۵۷- «ب پ ج ح ش و»

(۱) جامع (۲) مانع

(۳) واله (۴) تازه

* در جدول‌های سودوکو، مربع‌های $n \times n$ رسم می‌شود و رقم‌های ۱ تا n در هر ردیف و هر ستون به نحوی قرار می‌گیرند که در هر ردیف و هر

ستون، دقیقاً یکی از این رقم‌ها وجود داشته باشد. بر این اساس، به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

۲۵۸- چند پاسخ مختلف برای حل کامل جدول سودوکوی زیر وجود دارد؟

۳			
		۳	۱
	۱		

۱ (۱)

۲ (۲)

۴ (۳)

۸ (۴)

۲۵۹- در جدول سودوکوی زیر، ...

۲	۴	■	۱	۳	
۱		۲			●
۳		۱	۴		۲
	۱		۲		۳
۴					۱
		۳		۱	۴

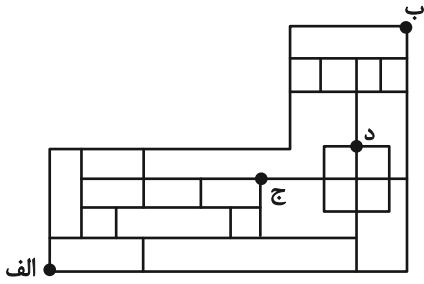
(۱) $\blacksquare + \bullet$ حتماً زوج است.

(۲) $\blacksquare + \bullet$ حتماً فرد است.

(۳) $\blacksquare \times \bullet$ حتماً زوج است.

(۴) $\blacksquare \times \bullet$ حتماً فرد است.

* بناست روی مسیرهای نقشه زیر، از نقطه «الف» به نقطه «ب» برسیم، به شکلی که تنها به راست یا بالا حرکت کنیم. بر این اساس به دو سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۶۰- اگر قرار باشد در مسیر، از نقطه «ج» عبور نکنیم، چند مسیر برای حرکت داریم؟

۴۵ (۲)

۴۴ (۱)

۴۷ (۴)

۴۶ (۳)

۲۶۱- اگر قرار باشد در مسیر از نقطه «ج» عبور نکنیم، اما حتماً از نقطه «د» بگذریم، چند مسیر برای حرکت داریم؟

۷ (۲)

۶ (۱)

۹ (۴)

۸ (۳)

۲۶۲- در الگوی عددی زیر، مجموع دو عدد بعدی کدام است؟

۳-۱۱-۱۲-۴۴-۴۸- [?] - (?)

۲۴۰ (۲)

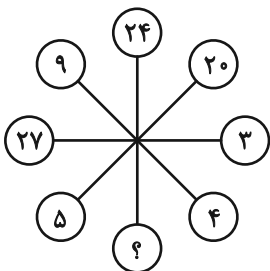
۳۶۸ (۱)

۲۵۰ (۴)

۳۸۶ (۳)

* در سه سؤال بعدی، بهترین گزینه جانشین علامت سؤال الگوی عددی ارائه شده را تعیین کنید.

۲۶۳-

۱۰ (۱)

۲ (۲)

۶ (۳)

۸ (۴)

۳,۶ ⇒ ۲۷

۵,۲ ⇒ ۱۷

۴,۱ ⇒ ۹

۲,۷ ⇒ ?

-۲۶۴

۱۹ (۱)

۲۱ (۲)

۲۳ (۳)

۲۵ (۴)

-۲۶۵

۱۸۰, ۲۴۰, ۲۷۰, ۲۸۸, ۳۰۰, ?

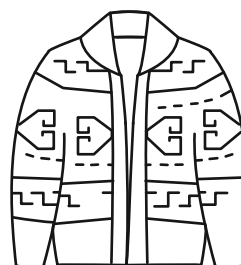
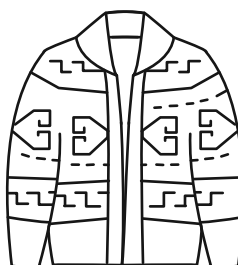
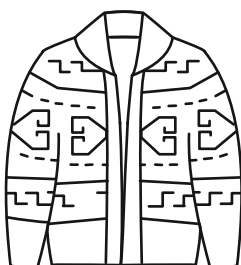
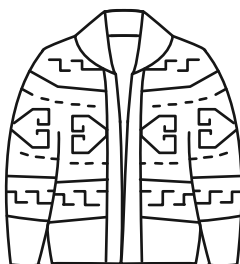
۳۰۶ (۲)

۳۲۰ (۴)

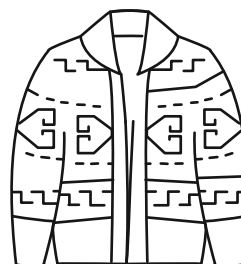
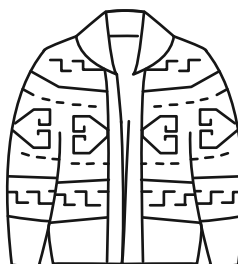
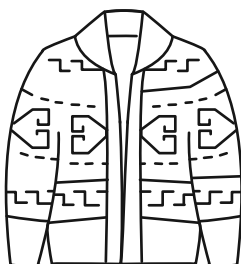
$\frac{۲۱۶۰}{۷}$ (۱)

$\frac{۲۱۹۰}{۷}$ (۳)

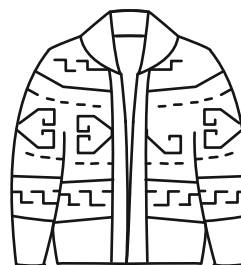
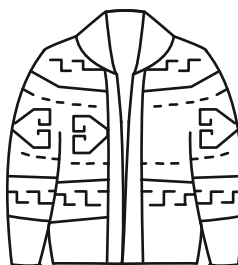
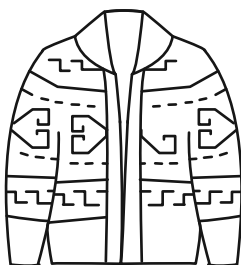
-۲۶۶ حاصل روی هم افتادن سه کاغذ شفاف کدام گزینه، شکل روبه‌رو نیست؟

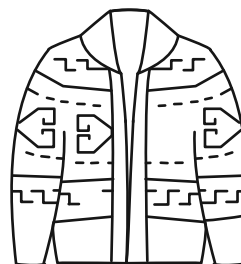
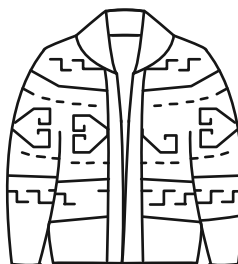
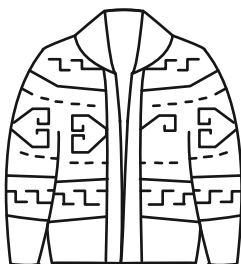
(۱)

(۲)

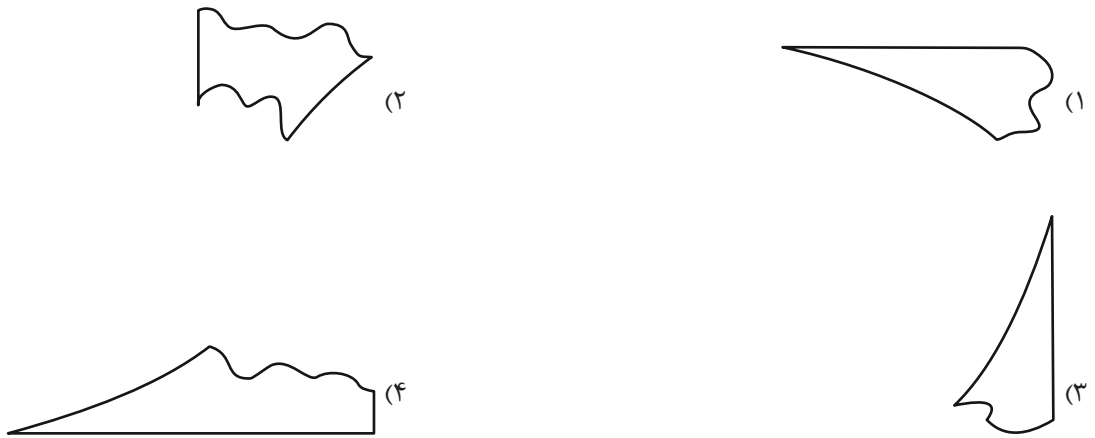
(۳)

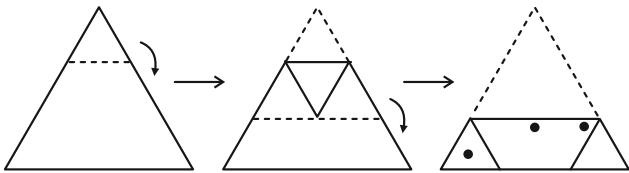
(۴)

۲۶۷- بزرگ‌ترین دایره ممکن را درون یک کاغذ مربعی کشیدیم و چهار قسمت اضافه را با قیچی بریدیم. اما یکی از قسمت‌های اضافه، خود به

سه قسمت بریده و جدا شد. کدام گزینه یکی از این سه قسمت نیست؟

۲۶۸- اگر برگه کاغذی را مطابق با مراحل نشان داده شده زیر، تا و سوراخ و سپس دوباره باز کنیم، چند سوراخ در کاغذ خواهیم دید؟

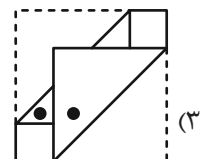
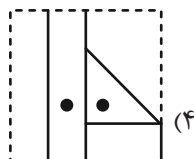
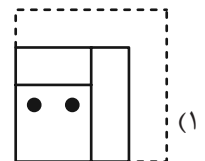
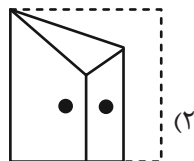
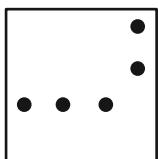
(۲) ۵

(۱) ۴

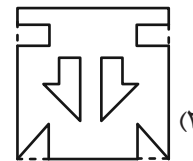
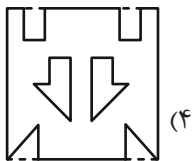
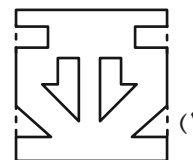
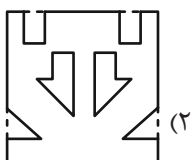
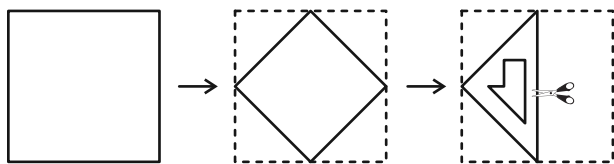
(۴) ۷

(۳) ۶

۲۶۹- چهار برگه را به شکل زیر تا و سوراخ کردیم. شکل باز شده کدام گزینه به شکل زیر شبیه‌تر است؟

۲۷۰- برگه کاغذی را مطابق با مراحل زیر تا می‌کنیم و شکل مشخص شده را از میان آن می‌بریم. شکل باز شده برگه به کدام شکل شبیه‌تر خواهد بود؟

خودارزیابی توجه و تمرکز

ارزیابی توجه تقسیم شده Divided attention آزمون ۱۶ شهریور ۱۴۰۳

دانش آموز عزیز!

توجه و تمرکز برای یادگیری، مطالعه و دستیابی به موفقیت تحصیلی بسیار مهم است. این مهارت‌های شناختی دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا اطلاعات را دریافت کنند، روی کارها و تکالیف متمرکز بمانند و به طور موثر زمان و منابع خود را مدیریت کنند. بهبود توجه و تمرکز می‌تواند منجر به درک بهتر مطالب، نمرات بالاتر و به طور کلی تجربه یادگیری موثرتر شود. برای کمک به ارزیابی ظرفیت‌های توجه خود، از شما دعوت می‌کنیم با سوالات زیر خود را ارزیابی کنید. مهم است که به هر سؤال صادقانه پاسخ دهید. با درک نقاط قوت و زمینه‌های پیشرفت، می‌توانید برای ارتقای عملکرد تحصیلی خود قدم بردارید.

سوالات را به دقت بخوانید و نزدیکترین پاسخ مرتبط با خود را انتخاب و در پاسخبرگ علامت بزنید. دقت داشته باشید که سوالات از شماره ۲۷۱ شروع شده است.

۲۷۱. می‌توانم به معلم توجه کنم و همزمان یادداشت برداری کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۲. من می‌توانم در حین انجام تکالیف به موسیقی گوش دهم و همچنان تمرکز کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۳. من می‌توانم در یک بحث گروهی شرکت کنم و در عین حال یادداشت برداری کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۴. من می‌توانم چندین کار را هم زمان و بدون از دست دادن تمرکز، مدیریت کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۵. من می‌توانم به دستورالعمل‌های درسی معلم گوش دهم و آنها را هم زمان یادداشت کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۶. من می‌توانم در حین انجام یک فعالیت، یک تدریس ویدیویی را دنبال کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۷. من می‌توانم تکالیفم را انجام دهم و در عین حال به زمان نیز توجه کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۸. من می‌توانم بدون از دست دادن تمرکز، هم زمان درس بخوانم و به صحبت‌های کسی هم گوش دهم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۹. من می‌توانم بدون مشکل، توجه و تمرکز خود را بین یک کار اصلی و یک کار دیگر تقسیم کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۸۰. من می‌توانم بر روی یک پروژه کار کنم و در عین حال مراقب ساعت باشم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

پاسخنامه

یازدهم انسانی

۱۶ شهریور ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۳»

(نریمان فتح‌اللهی)

می‌دانیم مجموع انحراف از میانگین داده‌ها برابر صفر است، بنابراین:

$$3 + a + 4 + 3 + a + 6 = 0 \Rightarrow 2a = -16 \Rightarrow a = -8$$

حال میانگین داده‌های ۴، ۸، ۶ و ۱۰ را به دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{10 + 4 + 8 + 6}{4} = \frac{28}{4} = 7$$

(معیارهای گرایش به مرکز، صفحه ۸۵)

۲- گزینه «۲»

(مهم اسری)

چون ۶ کارمند داریم، در داده‌های مرتب شده میانه برابر:

$$\frac{\text{حقوق نفر چهارم} + \text{حقوق نفر سوم}}{2} = 15$$

است و چون $\bar{x}$ نیز ۱۵ است، پس داده‌ها به صورت $11, 14, 15, 15, a, b$ هستند و از طرفی چون میانگین حقوق ۱۵ میلیون تومان است، پس:

$$11 + 14 + 15 + 15 + a + b = 90 \Rightarrow a + b = 90 - 55 = 35$$

حالا به کمک مجموع داده‌ها مقدار $a + b$ را حساب می‌کنیم:

$$11 + 14 + 15 + 15 + a + b = 90 \Rightarrow a + b = 90 - 55 = 35$$

بنابراین مجموع حقوق دو نفری که بیشترین مبلغ را دریافت می‌کنند، ۳۵ است.

(معیارهای گرایش به مرکز، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۳- گزینه «۱»

(مهم اسری)

می‌دانیم که میانگین داده‌ها از رابطه $\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_n}{n}$ محاسبه می‌شود:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + x_3 + \dots + x_{15}}{15} = 35$$

$$\text{طرفین وسطین} \rightarrow x_1 + x_2 + x_3 + \dots + x_{15} = 525$$

حال با اضافه کردن دو عدد ۲۰ و ۱۶ میانگین داده‌های جدید را به دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{525 + 20 + 16}{17} = \frac{561}{17} = 33$$

(معیارهای گرایش به مرکز، صفحه ۸۵)

۴- گزینه «۴»

(علی آزاد)

پارامتر جامعه (دانش آموز پایه دهم)

$$\frac{\text{تعداد دانش‌آموزان پایه دهم در کل مدرسه}}{\text{تعداد کل دانش‌آموزان مدرسه}} = \frac{800}{1500} = \frac{8}{15}$$

آماره جامعه نمونه (دانش آموز پایه یازدهم)

$$\frac{\text{تعداد دانش‌آموزان پایه یازدهم در عمق تصادفی}}{\text{تعداد افراد عمق تصادفی}} = \frac{400}{1000} = \frac{2}{5}$$

(گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۹)

۵- گزینه «۴»

(مهم اسری)

چون داده‌ها سه برابر و سپس با $2a$ جمع شده‌اند، پس میانه هم سه برابر و سپس با $2a$ جمع می‌شوند.

$$3(\text{میانه قدیم}) + 2a = 3(5a) + 2a$$

$$= 15a + 2a = 17a$$

(معیارهای گرایش به مرکز، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۶- گزینه «۳»

(علی آزاد)

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$3, 5, 6, 9, 12, 15, 16, 18, 21, 25 \Rightarrow \text{میانه} = \frac{12 + 15}{2} = 13.5$$

داده‌های بیشتر از عدد 13.5 را حذف می‌کنیم. داریم:

$$3, 5, 6, 9, 12$$

$$\bar{x} = \frac{3 + 5 + 6 + 9 + 12}{5} = 7$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{(3-7)^2 + (5-7)^2 + (6-7)^2 + (9-7)^2 + (12-7)^2}{5}} = \sqrt{\frac{50}{5}} = \sqrt{10}$$

(معیارهای پراکنندگی، صفحه ۹۰)

۷- گزینه «۴»

(نریمان فتح‌اللهی)

کوچکترین داده‌ها - بزرگترین داده‌ها = دامنه تغییرات
با توجه به این که دامنه تغییرات برابر اختلاف داده‌های ۱۲ و ۲ است، پس می‌توان نتیجه گرفت:

$$2 \leq 3x - 2 \leq 12 \Rightarrow 4 \leq 3x \leq 14 \xrightarrow{+3} \frac{4}{3} \leq x \leq \frac{14}{3}$$

$$x \text{ کمترین مقدار} = \frac{4}{3}, x \text{ بیشترین مقدار} = \frac{14}{3}$$

$$\frac{\text{بیشترین مقدار}}{\text{کمترین مقدار}} = \frac{\frac{14}{3}}{\frac{4}{3}} = \frac{14}{4} = 3.5$$

(معیارهای پراکنندگی، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

۸- گزینه «۳»

(علی آزاد)

آماره مربوط به نمونه تصادفی و پارامتر مربوط به جامعه آماری است و از آماره برای تخمین پارامتر استفاده می‌شود.

(گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۹)

۹- گزینه «۱»

(نریمان فتح‌اللهی)

$$(\bar{x} - \sigma, \bar{x} + \sigma) = (20, 40)$$

۶۸٪ داده‌ها در این بازه هست.

$$\begin{cases} \bar{x} - \sigma = 20 \\ \bar{x} + \sigma = 40 \end{cases} \Rightarrow \bar{x} = 30 \Rightarrow \sigma = 10$$

$$\sigma = 10 \Rightarrow \text{واریانس} = \sigma^2 = 10^2 = 100$$

(معیارهای پراکنندگی، صفحه‌های ۹۱ و ۹۳)

۱۰- گزینه «۴»

(مهری مسلمانی)

رتبه دانش‌آموزان در کنکور و سطح تحصیلات متغیر کیفی تریبی و گروه خونی متغیر کیفی اسمی است.

(گردآوری داده‌ها، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینه «۳»

(امیرمهم حسن زاده)

موارد «ب» و «ج» به ترتیب متعلق به ویژگی‌های ادبی و زبانی شعر این دوره هستند.

(زبان و ادبیات فارسی در سره‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۱۲- گزینه «۴»

(مهم نورانی)

نوع نثر گزینه «۴» فنی است اما سایر گزینه‌ها نثر موزون دارند.

(زبان و ادبیات فارسی در سره‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۱۳- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

مواردی که در پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی در این دوره تأثیر داشته‌اند در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» ذکر شده است.

(زبان و ادبیات فارسی در سره‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه ۸۰)

۱۴- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا علویان)

تحولی که سنایی و انوری در غزل ایجاد کردند باعث ظهور شاعران بزرگی در قرن هفتم شد و غزل به اوج خود رسید.

(زبان و ادبیات فارسی در سره‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۱۵- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا علویان)

این بیت ذوقافیتین، نیست؛ «حال و سال» قافیة آن و «خویش» ردیف است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: قافیة اصلی: آخرت (معاد) و آخرت (متضاد اول، آخر تو)؛ قافیة دوم: «تا» و «یا».

گزینه «۲»: قافیة اصلی: خرد (عقل) و خرد (بخرد، خریدن)؛ قافیة دوم: حاصل و باطل.

گزینه «۴»: قافیة اصلی: پاش (پباش، پاشیدن) و پاش (پای او، پایش) قافیة دوم: افتاده و جاده.

(قافیه، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۱۶- گزینه «۴»

(سعید معفری)

الف) «جوانه» با «پرتانه» قافیه می‌شود؛ زیرا حروف قافیه در هر دو واژه «ان» است.

ب) «شد» با «مرد» قافیه نمی‌شود؛ زیرا در واژه نخست حروف اصلی قافیه «د» است و در دومی «ر».

پ) «شکسته‌ام» با «گذشته‌ام» قافیه نمی‌شود؛ زیرا در واژه نخست حروف اصلی قافیه «ست» است و در دومی «ست».

ت) «اشک‌آلود» با «سرود» قافیه می‌شود؛ زیرا حروف قافیه در هر دو واژه «ود» است.

نکات مهم درسی:

حروف اصلی و الحاقی قافیه‌ها باید یکسان باشند، در غیر این صورت، قافیه صحیح نیست.

(قافیه، ترکیبی)

۱۷- گزینه «۴»

(سعید معفری)

الف) واژه قافیه: آراست، کاست (قاعده ۲، است: مصوت + صامت + صامت) ب) واژه قافیه: خواند، خواند: مطالعه کرد، صدا کرد (قاعده ۲، اند: مصوت + صامت + صامت)

پ) واژه قافیه: ما، پیدا (قاعده ۱، ست (است): ردیف) ت) واژه قافیه: نداشته‌ای، گماشته‌ای (قاعده ۲، اشت: مصوت + صامت + صامت) ث) واژه قافیه: جان‌بخش، بخش (قاعده ۲، خش: مصوت + صامت + صامت)

(قافیه، صفحه ۹۰)

۱۸- گزینه «۴»

(مهم نورانی)

در گزینه «۴» واژه‌های «خویش و خویش» از نظر «تلفظ و املا» کاملاً یکسان ولی از نظر معنا متفاوت هستند و قافیه محسوب می‌شوند و حرف الحاقی ندارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: واژه‌های قافیه: نخواستهم، خواسته‌ام / حروف اصلی مشترک: است / حرف روی: ت / حروف الحاقی: ه + ام

گزینه «۲»: واژه‌های قافیه: طیبیان، غریبان / حروف مشترک: یب + ان / حروف اصلی: «یب» / حروف الحاقی: «ان»

گزینه «۳»: واژه‌های قافیه: روی، موی / حروف مشترک: وی / حرف الحاقی «عی» (قافیه، صفحه ۹۱)

۱۹- گزینه «۳»

(مهم نورانی)

بیت «الف» گویم، بگویم، گویم: گوی (نوپ بازی چوگان)

بیت «ج» بری: به دور، بری: ببری

بیت «د»: نیست: وجود ندارد، نیست: نه است (فعل استادی)

(قافیه، صفحه ۹۱)

۲۰- گزینه «۳»

(امیرمهم حسن زاده)

در بیت صورت سؤال و گزینه‌های مرتبط، شاعر از بخت و طالع بد خود ناامید و ناراحت است. اما در بیت گزینه «۳» شاعر، خود را بنده طالع و بخت خود می‌داند زیرا عشق و محبت آن لولی او را جذب و عاشق خود کرده است.

(مفهوم، صفحه ۸۶)

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۱- گزینه «۲»

(ترمیم ساعرنه)

«جَهْز... سیاراتنا»: (در این جا) خودروهاییمان را مجهز کردند (رد گزینه «۱») /

«بالجهاز الّذی»: به وسیله‌ای که، به دستگاہی که (رد گزینه «۱») / «يساعدنا»: ما

را کمک می‌کند (رد گزینه «۴») / «تقليل استهلاك الوقود»: کاهش مصرف سوخت

(رد گزینه «۳»)

(ترجمه، ترکیبی)

۲۲- گزینه «۳»

(ترمیم ساعرنه)

«عبر الأنابیب»: از راه لوله‌ها (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «أقل نفقة»: کم‌هزینه‌تر (رد گزینه‌های

«۱» و «۲») / «يحتاج إلى آلات»: به دستگاہ‌هایی نیاز دارد (رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «تقلّل

ضغفه»: تا فشارش را کاهش دهد (رد گزینه‌های «۲» و «۴»)

(ترجمه، صفحه ۹۴)

۲۳- گزینه «۲»

(علی‌اکبر ایمان‌پور)

يُنْقَلُ: منتقل می‌شود / الآبار (مفردش البئر): چاه‌ها / الموائئ (مفردش الميناء): بنادر /

المصافی (مفردش مَصْفَى): پالایشگاه‌ها

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: يُصْنَعُ: ساخته می‌شود / المَطَّاط: پلاستیک - کائوچو / معجون الأسنان:

خمیردندان / السَّمَاد الكیمیائی: کود شیمیایی

گزینه «۳»: تَنْقُلُ: منتقل می‌کنند / النَّاقَات: نفت‌کش‌ها / مُسْتَقَاتِ السَّفَطِ:

فرآورده‌های نفت / مَحَطَّاتِ الوقود: ایستگاه‌های مواد سوختی

گزینه «۴»: «۴»: علی امتداد الأنابیب: در امتداد لوله‌ها / تَوْجِدُ: وجود دارد / أعمدة

الاتصالات: دکل‌های مخابرات / مَحَطَّاتِ الإنذار: مانند ایستگاه‌های هشدار

(ترجمه، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۲۴- گزینه «۱»

(مریم آقایی)

لطفًا: «رَجَاءٌ، مِنْ فَضْلِكَ» / به من بده: «أعطني، أعطني» / «كَلِيدِ اتَّاقِمِ: «مِفْتَاحُ غُرْفَتِي»

(تعریب، صفحه ۱۰۰)

۲۵- گزینه «۲»

(مریم آقایی)

«تَحَدَّرَ» درست است، چون فعل مضارع معلوم از باب «تَفْعِيل» است.

(ضبط حرکات، صفحه ۱۰۲)

۲۶- گزینه «۳»

(ترمیم ساعرنه)

ترجمه عبارت: «در ایستگاه ایستاده بودیم تا کبوتری به سوی ما بیاید!»

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اتوبوسی

گزینه «۲»: ماشینی

گزینه «۴»: هواپیمایی

(لغت و مفهوم، صفحه ۱۰۱)

۲۷- گزینه «۴»

(علی‌اکبر ایمان‌پور)

از مواد سوختی نیست: حشره‌کش‌ها

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: گاز

گزینه «۲»: روغن‌ها

گزینه «۳»: بنزین

(لغت، صفحه ۹۵)

۲۸- گزینه «۴»

(مهیر همایی)

فعل باید به شکل مجهول و مفرد مؤنث غایب باشد. زیرا «أبواب» جمع مکسر

غیرعاقل و نایب فاعل است.

(قواعد، صفحه ۹۹)

۲۹- گزینه «۱»

(مهیر همایی)

با توجه به فاعل بودن «أَمّ»، فعل باید مفرد مؤنث غایب و معلوم باشد.

(قواعد، صفحه ۹۹)

۳۰- گزینه «۲»

(مهیر همایی)

القرآن: نایب فاعل / رمضان: مضاف إليه / أنزل: فعل مجهول

(قواعد، صفحه ۹۹)

منطق

۳۱- گزینه ۲»

(موسی سپاهی)

با تغییر نسبت یک قضیه کلی می توان متضاد آن را به دست آورد. اگر قضیه کلی صادق باشد، متضاد آن حتماً کاذب می شود و اگر قضیه کلی کاذب باشد، حکم متضاد آن نامعلوم است؛ یعنی یا صادق است و یا کاذب. در صورتی که سالبه کلی کاذب باشد، متضاد آن (موجبه کلی) حکم نامعلوم دارد. اگر نسبت بین موضوع و محمول سالبه کلی کاذب تساوی باشد و یا عموم و خصوص مطلق باشد که محمول عام تر از موضوع باشد، آن گاه متضاد آن صادق خواهد بود.

مثال:

هیچ انسانی ناطق نیست (کاذب) ← متضاد ← هر انسانی ناطق است (صادق)

هیچ انسانی حیوان نیست (کاذب) ← متضاد ← هر انسانی حیوان است (صادق)

(اَلکَلَامُ قَضَائِیَا، صَفْحَةُ ۶۴)

۳۲- گزینه ۳»

(موسی سپاهی)

عکس مستوی، رابطه بین دو قضیه است که موضوع و محمول را جابه جا کرده و نسبت و صدق را حفظ می کنیم. اگر عکس قضیه ای «موجبه جزئی» باشد، اصل آن می تواند «موجبه کلیه» و یا «موجبه جزئی» باشد؛ پس لزوماً موجبه خواهد بود.

عکس محصورات چهارگانه به صورت زیر است:

اصل	←	عکس مستوی
موجبه کلی	←	موجبه جزئی
موجبه جزئی	←	موجبه جزئی
سالبه کلی	←	سالبه کلی
سالبه جزئی	←	عکس لازم الصدق ندارد.

(اَلکَلَامُ قَضَائِیَا، صَفْحَةُ ۶۷ و ۶۸)

۳۳- گزینه ۳»

(موسی سپاهی)

برای به دست آوردن نقیض قضایای محصوره، هم سور و هم نسبت را تغییر داده و موضوع و محمول را حفظ می کنیم. اگر قضیه شخصیه باشد (یعنی موضوع آن یک مفهوم جزئی باشد) فقط نسبت (کیفیت) آن را تغییر می دهیم.

(اَلکَلَامُ قَضَائِیَا، صَفْحَةُ ۶۳)

۳۴- گزینه ۲»

(موسی سپاهی)

یکی از حالت های تقابل، تناقض است. در تناقض هم سور (کمیت) و هم (نسبت) کیفیت را تغییر می دهیم. نقیض قضیه شخصیه «ابن سینا فیلسوف است» با تغییر نسبت به دست می آید.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: «قضایای جزئی تضاد ندارند.

گزینه ۳: در تناقض هم سور و هم نسبت تغییر می کند. لذا فقط با تغییر نسبت قضیه های سالبه تناقض نمی شود.

گزینه ۴: با تغییر نسبت قضایای کلی تضاد آن ها به دست می آید.

(اَلکَلَامُ قَضَائِیَا، صَفْحَةُ ۶۲ ت ۶۶)

۳۵- گزینه ۱»

(موسی سپاهی)

اگر سور قضیه ای را تغییر دهیم و نسبت آن را حفظ کنیم (بدون جابه جا کردن موضوع و محمول) متداخل آن قضیه به دست می آید و حکم متداخل این گونه است: اگر قضیه کلی صادق باشد، متداخل آن هم صادق می شود و نه برعکس (یعنی اگر جزئی صادق باشد، متداخل آن نامعلوم است) و اگر قضیه جزئی کاذب باشد، متداخل آن هم کاذب است و نه برعکس (یعنی اگر قضیه کلی کاذب باشد، متداخل آن نامعلوم است).

(اَلکَلَامُ قَضَائِیَا، صَفْحَةُ ۶۵ و ۶۶)

۳۶- گزینه ۳»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه ها:

گزینه ۱: شکل دوم قیاس اقترانی را داریم؛ چون حد وسط در هر دو مقدمه در جایگاه محمول است.

گزینه ۲: شکل سوم قیاس اقترانی را داریم؛ چون حد وسط در هر دو مقدمه در جایگاه موضوع است.

گزینه ۳: که جواب درست است، شکل اول قیاس اقترانی را داریم؛ چون حد وسط در مقدمه اول در جایگاه محمول و در مقدمه دوم در جایگاه موضوع است.

گزینه ۴: شکل چهارم قیاس اقترانی را داریم؛ چون حد وسط در مقدمه اول در جایگاه موضوع و در مقدمه دوم در جایگاه محمول است.

(قیاس اقترانی، صَفْحَةُ ۷۳)

۳۷- گزینه ۴»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه ها:

گزینه ۱: اشتراک لفظ در واژه شیر وجود دارد و مغالطه عدم تکرار حد وسط رخ داده است.

گزینه ۲: از نظر لفظی، حد وسط دقیقاً تکرار نشده است؛ چون در مقدمه اول (دارای چهار چرخ) حد وسط است اما در مقدمه دوم «چهار چرخ» حد وسط است و مغالطه عدم تکرار حد وسط رخ داده است.

گزینه ۳: حد وسط که مشهود است، به صورت معنایی دقیقاً تکرار نشده است و مغالطه عدم تکرار حد وسط در آن وجود دارد؛ زیرا در مقدمه دوم لفظ «مشهود» مدنظر است.

پاسخ گزینه ۴ است.

(قیاس اقترانی، صَفْحَةُ ۷۳ و ۷۴)

۳۸- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

کیفیت نتیجه در قیاس اقترانی از این قانون کلی پیروی می‌کند که «اگر یکی از مقدمات استدلال سالبه باشد، نتیجه نیز سالبه خواهد بود.» که این مورد در گزینه «۲» رعایت نشده است و باید نتیجه به این صورت می‌آمد «منطقه غرب ایران دارای آب و هوای گرم و خشک نیست.»

(قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۳۹- گزینه «۱»

(یاسین ساعری)

در قضایای موجهه برخی از مصادیق محمول و در قضایای سالبه همه مصادیق محمول مورد نظر هستند. در قضایای شخصییه هم همه مصادیق موضوع مورد نظر شخص است. «پس گزینه «۱» جواب درست است.

(قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۴۰- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نامعتبر بودن قیاس به این دلیل است که با وجود مقدمه‌ای سالبه، کیفیت نتیجه هم باید سالبه می‌آمد.

گزینه «۲»: شرط سوم قیاس رعایت نشده است؛ چون «ماشین» که در نتیجه علامت مثبت دارد، در مقدمه اول علامت منفی دارد.

گزینه «۳»: شرط اول قیاس اقترانی رعایت نشده است؛ چون که هر دو مقدمه سالبه هستند.

گزینه «۴»: که جواب ما است، شرط دوم قیاس اقترانی رعایت نشده است؛ چون که «خوشبو» که حد وسط است، در هر دو مقدمه علامت منفی دارد.

(قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۴، ۷۷ تا ۷۹)

اقتصاد

۴۱- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

- دوره پایانی حکومت صفویه

- قاجار

- قاجار

- پهلوی

(مقاوم سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۴۲- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

استقلال اقتصادی به معنی قطع ارتباط با کشورهای دیگر نیست و هر کشوری برای پیشرفت، به تعامل منطقی با کشورهای دیگر نیاز دارد.

(مقاوم سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۵)

۴۳- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

الف) اینکه کشورها در شرایط سخت پیش‌بینی نشده چه واکنشی نشان می‌دهند به قدرتمند بودن آن‌ها بستگی دارد. آیا ساختارهای اقتصادی یک کشور پر قدرت است؟ آیا شرکت‌های تولیدی می‌توانند در شرایط سخت، نیاز کشور را برآورده کنند؟ آیا اقتصاد کشور وابسته است یا مستقل؟

پاسخ به این پرسش‌ها و پرسش‌های مشابه، در روبه‌رو شدن کشورها با شرایط سخت تحریم و تهاجم تعیین شده است.

ب) اقتصاد مقاومتی با اتکای به قابلیت‌ها و ظرفیت‌های داخلی و استفاده از فرصت‌های بیرونی، نیازها و مشکلات اقتصادی را رفع می‌کند و با تحریم‌ها و تهدیدات متوقف نمی‌شود.

(مقاوم سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۵)

۴۴- گزینه «۱»

(مهری گاردان)

الف) شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در قاره اروپا و شروع استعمار کشورهای دیگر با دوره پایانی حکومت صفویه مصادف بود.

ب) دولت‌های اروپایی با تجهیز ناوگان خود به رقابت شدید نظامی و تجاری با یکدیگر و استعمار کشورهای دیگر پرداختند. این رقابت و همچنین استعمار کشورهای دیگر، موجب تسریع جریان توسعه این کشورها شد.

(مقاوم سازی اقتصاد، صفحه ۱۰۸)

۴۵- گزینه «۱»

(مهری گاردان)

الف) افزایش درآمد خریداران کالاها و محصولات تولید شده ← رشد اقتصادی افزایش میانگین سال‌های تحصیلی کارمندان شرکت‌ها ← پیشرفت اقتصادی

ب) مؤلفه‌هایی نظیر، میزان امید به زندگی در بدو تولد، میانگین سال‌های تحصیل و سرانه درآمد ناخالص ملی تشکیل دهنده شاخص توسعه انسانی است.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۶ و ۱۲۸)

۴۶- گزینه «۲»

(مهری ضیائی)

الف) فروش نرم‌افزارهای کامپیوتری بدون رعایت حق تکثیر نمونه‌ای از تولیدات غیرقانونی است که اطلاعات دقیقی از آنها در دست نیست و عملاً محاسبه آنها مشروعیت بخشی به این‌گونه فعالیت‌ها تلقی می‌شود.

ب) انجام داوطلبانه درمان بیماری سرطان توسط انجمنی در اصفهان از خدماتی است که در خیریه‌ها به صورت داوطلبانه ارائه می‌شود و پولی برای آنها رد و بدل نمی‌گردد، اگرچه دارای ارزش بالایی هستند، اما در محاسبات تولید ناخالص داخلی غایب‌اند!

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۱)

۴۷- گزینه «۲»

(نسرین بیغری)

= تولید ناخالص داخلی سال ۱۹۹۹ (سال پایه)

دلار $90,000 = (100 \times 420) + (160 \times 300)$ $(420 \times 120) + (300 \times 180) =$ تولید ناخالص داخلی واقعی سال ۲۰۰۰دلار $104,400 =$

= نرخ رشد تولید ناخالص داخلی واقعی سال ۲۰۰۰

 $100 \times \frac{\text{تولید ناخالص داخلی واقعی سال ۱۹۹۹} - \text{تولید ناخالص داخلی واقعی سال ۲۰۰۰}}{\text{تولید ناخالص داخلی واقعی سال ۱۹۹۹}}$ درصد $16 = \frac{104,400 - 90,000}{90,000} \times 100 =$ نرخ رشد تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۲۰۰۰

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۴۸- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

(الف)

تولید خارجیان مقیم کشور = تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی

سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند +

میلیون ریال $10 = x \Rightarrow 255 = 265 - x \Rightarrow x + 15 = 250 - 255$

(ب)

ریال $12/5 = \frac{250}{20} = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}}$ سرانه

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

۴۹- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

درصد $3 = \text{سهم دهک اول} \Rightarrow \frac{24}{\text{سهم دهک اول}} = 8 \Rightarrow \text{سهم دهک اول} = 3$ $20 = \text{سهم دهک پنجم} + \text{سهم دهک هفتم}$ درصد $6 = 20 - 14 = \text{سهم دهک پنجم} = 20 \Rightarrow \text{سهم دهک پنجم} = 14$ (مجموع سهم تمامی دهک‌ها به جز دهک ششم) $100 - 100 = \text{سهم دهک ششم}$ درصد $7 = 100 - 93 = 100 - (3 + 4 + 4 + 5 + 6 + 14 + 15 + 18 + 24) = 100 - 93 = 7$

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۵۰- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

بررسی عبارات صورت سؤال:

الف) غلط است؛ مؤلفه‌هایی نظیر میزان امید به زندگی در بدو تولد، میانگین سال‌های تحصیل و سرانه درآمد ناخالص ملی تشکیل دهنده شاخص توسعه انسانی است.

ب) صحیح است.

پ) غلط است؛ در گزارش توسعه انسانی، ایران در رتبه ۶۵ است و جزو کشورهای با توسعه یافتگی بالا به‌شمار می‌رود.

ت) صحیح است.

ث) صحیح است.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۶ تا ۱۲۸)

اقتصاد - آشنا

۵۱- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

عبارت اول صحیح و عبارت دوم نادرست است. در اقتصاد مقاومتی عدم وابستگی مطرح است نه عدم ارتباط.

(مقاوم‌سازی اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۱۱ و ۱۱۵)

۵۲- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

عبارت گزینه «۲» به ویژگی حکومت ایران قبل از حکومت صفویه اشاره ندارد.

(مقاوم‌سازی اقتصادی، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۵۳- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

عبارت گزینه «۴» به ویژگی حکومت پهلوی اشاره دارد.

(مقاوم‌سازی اقتصادی، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۵۴- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد به کار می‌رود. هر چه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۵)

۵۵- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

الف) رشد به معنای افزایش تولید است، پس مفهومی کمی دارد.

ب) رکود، نقطه مقابل رشد و پیشرفت است.

ج) یک کشور پیشرفته می‌تواند در شرایط بحرانی نیازهای اولیه خود را تأمین کند. (عبارات سایر گزینه‌ها صحیح است.)

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۱۸)

۵۶- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

با فرض سال ۱۳۹۰ به عنوان سال پایه، خواهیم داشت:

$$۱۱۴,۰۰۰ = (۷۵ \times ۴۰۰) + (۷۰۰ \times ۱۲۰)$$

$$۶۴,۵۰۰ = (۳۰۰ \times ۷۵) + (۶۰ \times ۷۰۰)$$

(رشر و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۵۷- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

تولید در سال پایه - تولید در سال دوم به قیمت پایه = افزایش مقدار تولید در سال دوم

$$۸۶۰ = ۳۰۰۰ - ۲۸۶۰$$

تولید در سال پایه - تولید در سال سوم به قیمت پایه = افزایش مقدار تولید در سال سوم

$$۳۲۲۰ = ۳۰۰۰ - ۶۷۸۰$$

تورم در سال دوم (افزایش قیمت‌ها در سال دوم)

تولید در سال دوم به قیمت پایه - تولید در سال دوم به قیمت جاری =

$$۳۹۰ = ۳۸۶۰ - ۴۲۵۰$$

تورم در سال سوم (افزایش قیمت‌ها در سال سوم)

تولید در سال سوم به قیمت پایه - تولید در سال سوم به قیمت جاری =

$$۴۲۰ = ۶۳۲۰ - ۶۷۴۰$$

افزایش قیمت‌ها در سال دوم و سوم همان اعداد مربوط به پدیده تورم در

این سال‌هاست که در قسمت قبل محاسبه شدند.

(رشر و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۵۸- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

$$۵ = \frac{۲۰}{۴} = \frac{\text{سه‌م دهک دوم}}{\text{سه‌م دهک اول}} = \text{شاخص دهک‌ها در کشور A}$$

اگر بخواهیم شاخص دهک‌ها در کشور B برابر با کشور A شود، باید سه‌م

دهک اول ۶ باشد و اگر بخواهیم وضعیت توزیع درآمد در کشور B از

کشور A عادلانه‌تر گردد، باید شاخص دهک‌ها از ۵ کم‌تر شود، در نتیجه،

باید سه‌م دهک اول از ۶ درصد بزرگ‌تر باشد.

(رشر و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۵۹- گزینه «۲»

(کتکور، ۱۴۰۳ ار ریوشت)

$$۷ = \frac{۲۸}{۴} = \frac{\text{سه‌م دهک دوم}}{\text{سه‌م دهک اول}} = \text{شاخص دهک‌ها در کشور A}$$

$$۶/۴ = \frac{۴ \times ۸}{۵} = \frac{\text{سه‌م دهک دوم}}{\text{سه‌م دهک اول}} = \text{شاخص دهک‌ها در کشور B}$$

$$۱۰ = \frac{۳۰}{۳} = \frac{\text{سه‌م دهک دوم}}{\text{سه‌م دهک اول}} = \text{شاخص دهک‌ها در کشور C}$$

هرچه شاخص وضعیت توزیع درآمد (شاخص دهک‌ها - نسبت سه‌م دهک

دوم به سه‌م دهک اول) بیشتر باشد: توزیع درآمد در آن جامعه

نامناسب‌تر است و بالعکس. در نتیجه:

- وضعیت توزیع درآمد در کشور C با شاخص دهک ۱۰، نامناسب‌تر از

وضعیت توزیع درآمد در سایر کشورها است.

- وضعیت توزیع درآمد در کشور B با شاخص دهک ۶/۴، عادلانه‌تر از

وضعیت توزیع درآمد در سایر کشورها است.

- دهک اول کشور C که برابر با ۳ درصد است در مقایسه با سایر دهک-

ها کمتر است و کمترین درصد درآمد ملی را دارد.

(رشر و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۶۰- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

محاسبه GDP واقعی در هر سال (سال ۱۳۹۵ سال پایه است).

$$۸۰۰ + ۵۰,۰۰۰ = (۱۶ \times ۵۰) + (۵۰ \times ۱۰۰) = \text{GDP واقعی سال ۱۳۹۵}$$

$$= ۵۰,۸۰۰$$

$$۱,۰۰۰ + ۶۰,۰۰۰ = (۲۰ \times ۵۰) + (۶۰ \times ۱۰۰) = \text{GDP واقعی سال ۱۳۹۶}$$

$$= ۶۱,۰۰۰$$

$$۱,۲۵۰ + ۷۰,۰۰۰ = (۲۵ \times ۵۰) + (۷۰ \times ۱۰۰) = \text{GDP واقعی سال ۱۳۹۷}$$

$$= ۷۱,۲۵۰$$

$$\times ۱۰۰ = \frac{۶۱,۰۰۰ - ۵۰,۸۰۰}{۵۰,۸۰۰} = \text{نرخ رشد تولید واقعی (از سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۶)}$$

$$= ۲۰ \text{ درصد}$$

$$\times ۱۰۰ = \frac{۷۱,۲۵۰ - ۶۱,۰۰۰}{۶۱,۰۰۰} = \text{نرخ رشد تولید واقعی (از سال ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۷)}$$

$$= ۱۶/۸ \text{ درصد}$$

(رشر و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

ریاضی و آمار (۲)

۶۱- گزینه «۳»

(ممبر اسری)

p	q	$p \wedge q$	$\sim p$	$\sim q$	$(p \wedge q) \Rightarrow \sim q$	$((p \wedge q) \Rightarrow \sim q) \Leftrightarrow \sim p$
د	د	د	ن	ن	ن	د
د	ن	ن	ن	د	د	ن
ن	د	ن	د	ن	د	د
ن	ن	ن	د	د	د	د

طبق جدول ارزش گزاره‌ها، گزاره $(p \wedge q) \Rightarrow \sim q \Leftrightarrow \sim p$ تنها در ردیف دوم نادرست است که p درست (p ~ نادرست) و q نادرست است. پس گزینه «۳» صحیح است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۶۲- گزینه «۳»

(مهری مسلمانی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نقیض عبارت اول: a عددی غیر اول است.

گزینه «۲»: نقیض عبارت $a < b$, $a \leq b$ است.

گزینه «۴»: نقیض عبارت اول: c عددی گنگ است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۳ و ۴)

۶۳- گزینه «۳»

(ممبر اسری)

استدلال به درستی به کار رفته و از نوع استدلال قیاس استثنایی است. بنابراین گزینه «۳» صحیح می‌باشد.

(استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۶۴- گزینه «۴»

(علی آزار)

اولین خطا در مرحله سوم است. زیرا اجازه تقسیم بر $2x$ وجود ندارد. چون x ممکن است صفر باشد و ریشه $x = 0$ حذف می‌شود.

(استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۶۵- گزینه «۲»

(مهریس همزه‌ای)

اگر دو عدد حقیقی را x و y فرض کنیم، مجذور مجموع دو عدد به صورت $(x+y)^2$ و مجذور هر عدد به صورت x^2 و y^2 است. بنابراین:

$$x, y \in \mathbb{R}, (x+y)^2 > x^2 + y^2$$

(استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۶۶- گزینه «۱»

(مهری مسلمانی)

باید عبارت‌های $x^2 - x$ و x برابر باشند، پس:

$$x = 2x \Rightarrow x = 0$$

$$x^2 - x = x \Rightarrow x^2 = 2x \Rightarrow \begin{cases} \text{قق } x = 0 \\ \text{غقق } x = 2 \end{cases}$$

(تابع ثابت، پندرباطه‌ای، همانی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۶۷- گزینه «۱»

(مهری مسلمانی)

چون تابع ثابت است، $f(-3) = f(5)$

$$\Rightarrow a + 3 = 2a - 1 \Rightarrow a = 4$$

$$\Rightarrow f(-3) = 2a - 1 = 7$$

$$f(3) + f(-5) = 7 + 7 = 14$$

(تابع ثابت، پندرباطه‌ای، همانی، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۶۸- گزینه «۴»

(ممبر اسری)

با توجه به صورت سؤال p درست و q نادرست است.

در گزینه «۴» یک ترکیب عطفی داریم که $(\sim p \Rightarrow \sim q)$ ارزش درست دارد

و r که طرف دیگر ترکیب عطفی است باید ارزش مشخص داشته باشد تا

بتوانیم ارزش ترکیب را تشخیص دهیم. (به ارزش r بستگی دارد.)

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۳ تا ۱۷)

۶۹- گزینه «۳»

(ممبر اسری)

$$p \Rightarrow q$$

این استدلال از نوع مغالطه $(\frac{q}{\therefore p})$ است. اما جالب توجه است که نتیجه

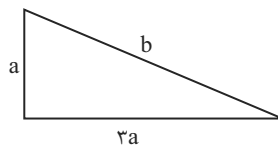
این استدلال درست است و $(36 > 0)$ گزاره‌ای صحیح می‌باشد.

(استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۷۰- گزینه «۴»

(ممبر اسری)

مطابق شکل داریم:

$$b^2 = a^2 + 9a^2 = 10a^2$$

$$b = \sqrt{10}a$$

حالا وتر $2\sqrt{10}$ برابر می‌شود و داریم:

$$b' = b(2\sqrt{10}) = (\sqrt{10}a)(2\sqrt{10})$$

$$\Rightarrow b' = 2(10)a = 20a$$

ضلع کوچک مثلث اولیه a است و b' (وتر جدید) $20a$ است بنابراین وتر

جدید 20 برابر ضلع مثلث اولیه است.

(استدلال ریاضی، صفحه ۱۸)

علوم و فنون ادبی (۲)

۷۱- گزینه «۲»

(امیرمهم حسن زاده)

تاریخ گزیده اثر حمدالله مستوفی، جمشید و خورشید اثر سلمان ساوجی،
نفحات الانس اثر جامی، تذکره دولتشاه اثر دولتشاه سمرقندی
(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

۷۲- گزینه «۱»

(امیرمهم حسن زاده)

الف) باور به قضا و قدر از ویژگی‌های فکری سبک عراقی
ب) ستایش خرد از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی
ج) شادی‌گرایی و مشعوق زمینی از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی
د) فراق و دوری از معشوق از ویژگی‌های فکری سبک عراقی
(سبک عراقی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۷۳- گزینه «۴»

(مهم نوری)

الف) تیموریان تقریباً از نیمه دوم قرن هشتم تا اوایل قرن دهم در ایران
حکومت کردند.
هـ) مغولان در اوایل قرن هفتم به نواحی مرزی ایران حمله کردند و بزرگانی
چون نجم‌الدین کبری و فریدالدین عطار نیشابوری، در یورش ویرانگر مغول
کشته شدند.
(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

۷۴- گزینه «۳»

(مهم نوری)

در این دوره برخی نویسندگان کتاب‌های مشکل را به زبان ساده بازنویسی
می‌کردند. چنان‌که ملاحسین واعظ کاشفی کلیله و دمنه را به انشای دوره
خود بازگرداند.

(سبک عراقی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۷۵- گزینه «۲»

(سعید یعفری)

تشبیه گسترده: زهر از او چو شکر خوب و خوب‌خو گردد (۱)
تشبیه فشرده: قند لطف، کاین لطف‌ها غلام و بند (۲)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه گسترده: بر دیگر چو زهر، بر دیگر چو قهر (۲) / تشبیه
فشرده: بر یکی قند است، بر یکی لطف است (۲)

گزینه «۳»: تشبیه گسترده: چو خون که در تن آهوست مشک‌بو گردد (۱)

گزینه «۴»: تشبیه فشرده: بحر جانان

(تشبیه، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۷۶- گزینه «۴»

(سعیدعلیرضا علویان)

در این گزینه یک بار تشبیه به کار رفته است (تشبیه دهان به آب چشمه
حیوان).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: دو تشبیه: آفتاب جمال / ماه چون ابروان

گزینه «۲»: دو تشبیه: سرشک چو باران / تشبیه روزگار عمر به برق

گزینه «۳»: دو تشبیه: فراش خزان / نقاش صبا

(تشبیه، صفحه‌های ۲۶ و ۲۷)

۷۷- گزینه «۳»

(سعید یعفری)

صورت اصلی بیت: «بهمن کنون زرگر شود برگ رزان چون زر شود / صحرا ز
بیم اصفر شود چون چرخ در چادر شود»
از چهار بار تکرار «-U-» ساخته شده است. (بخش دوم گزینه «۳» قابل
جایگزین شدن نیست.)

(پایه‌های آوایی، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

۷۸- گزینه «۳»

(سعیدعلیرضا علویان)

پایه‌های آوایی این گزینه شامل سه هجاست اما پایه‌های آوایی گزینه‌های
دیگر چهار هجا دارد. تقطیع بیت:

چَ دَرِ یا	یِ خُونِ شُد	هَ مِ دَش	تَ رَاغ
جَ هانِ چُن	شَبَ بَ تِی	غَ ها چُن	چَ رَاغ

(پایه‌های آوایی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۷۹- گزینه «۲»

(مهم نوری)

عشق‌بازی را تحمل باید ای دل پای دار

عِشَقِ با زِی	را تَ حَمِ مَل	با یِ دِی دِل	پا یِ دار
---------------	----------------	---------------	-----------

(پایه‌های آوایی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۸۰- گزینه «۳»

(اعظم نوری‌نیا)

مفهوم بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۳»: در این ابیات، شاعر هر کاری که
یار و معشوق درباره او انجام می‌دهد، حتی اگر ناراحت‌کننده و تلخ باشد،
شیرین و گوارا می‌داند.

(مفهومی، ترکیبی)

روان‌شناسی

۸۱- گزینه «۲»

(عمیرضا توکلی)

گزاره اول اشاره به پرسشی دارد که به ذهن شخص آمده از این رو، نوعی مسئله است.

گزاره دوم اشاره به بررسی‌ها دارد پس فرضیه به اصل یا قانون تبدیل شده است.

گزاره سوم اشاره به ایده‌ای دارد که به ذهن شخص آمده پس فرضیه است.

گزاره چهارم اشاره دارد به یافته‌ها و انتشار آن‌ها که نزدیک‌ترین مفهوم به نظریه است.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورر مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۸۲- گزینه «۳»

(عارله علیرفضایی مقرر)

در مصاحبه، محقق در ضمن گفت‌وگو و بر اساس پاسخ‌های دریافت‌شده، پرسش بعدی خود را معلوم و مصاحبه را هدایت می‌کند.

بسیاری از محققان با مشاهده، رفتار حیوانات و آدمیان را مطالعه می‌کنند؛ مثلاً با مشاهده دقیق رفتار حیوانات می‌توانیم رفتار پانداها با حیوانات دیگر را مطالعه کنیم.

علاوه بر مشاهده در محیط طبیعی، برخی از محققان در محیط آزمایشگاهی نیز به مشاهده رفتارهای مورد نظر می‌پردازند و همچنین می‌دانیم هدفمندی و سازمان‌یافتگی از ویژگی‌های مصاحبه است.

در پرسشنامه، محقق از خود فرد درباره رفتار یا افکار خاص او می‌پرسد و محفوظ ماندن نتایج و اطلاعات افراد از ویژگی‌های آزمون‌ها می‌باشد.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورر مطالعه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۸۳- گزینه «۴»

(ریحانه فرابفشی)

تشریح گزینه نادرست:

کودک با دریافت واکنش دیگران، به هیجانات خود جهت می‌دهد.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۹)

۸۴- گزینه «۳»

(ریحانه فرابفشی)

– کودک در هفت سال اول زندگی باید برای بازی کردن آزاد باشد.

– در هفت سال دوم کودک فرمانبردار است و باید در تأدیب او کوشید.

– در هفت سال سوم باید با کودک به منزله مشاور و وزیر برخورد کرد.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۴)

۸۵- گزینه «۳»

(عمیرضا توکلی)

مبنای تفکر نوجوان، واقعیت غیر ملموس و انتزاعی است.

توجه‌گزینشی ارتباطی را در نظر گرفتن احتمال‌های مختلف ممکن ندارد.

راه کنار آمدن با آرمان‌گرایی و عیب‌جویی نوجوان، این است که به آن‌ها کمک کنیم محاسن و معایب را با هم ببیند.

سرعت تفکر در دوره نوجوانی افزایش می‌یابد؛ در نتیجه، در یک لحظه اطلاعات بیشتری در حافظه آن‌ها نگه داشته می‌شود.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۸۶- گزینه «۴»

(عمیرضا توکلی)

شیدا سطوح شناخت پایه را تماماً طی کرده است چرا که مطالبی را از حافظه خویش نیز فراخوانده است.

مینا متوجه بو شده است و به آن معنی داده پس ادراک شکل گرفته است.

نازنین نیز فقط در سطح احساس باقی مانده و چون واکنشی نشان نداده نمی‌توان تصمیم گرفت که وی در کدام سطح از شناخت است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۲۱، ۲۲، ۶۹ و ۷۰)

۸۷- گزینه «۴»

(مهمربیبی)

اینکه کتابی را از روی جلدش قضاوت نکنیم به این معنی است که پردازش ادراکی نداشته باشیم و کتاب را به صورت مفهومی پردازش کنیم. پس به سبک پردازش به عنوان منبع توجه اشاره دارد.

(اساس، توبه، ادراک، صفحه ۷۴)

۸۸- گزینه «۱»

(عارله علیرفضایی مقرر)

هنگامی که ما محرکی را ردیابی کنیم که غایب است، مانند دیدن مادر علی به سمت صدا هشدار کاذب رخ داده است.

به توانایی فرد برای یافتن محرک هدف در یک دوره زمانی طولانی، گوش به‌زنگی گویند.

هنگامی که علامت هدف حاضر باشد و ما ردیابی نکنیم، محرک هدف را از دست داده‌ایم.

در جست‌وجو، به دنبال یافتن یک محرک مکانی در زمینه یا بافت مکانی هستیم.

(اساس، توبه، ادراک، صفحه‌های ۷۷ تا ۷۹)

۸۹- گزینه «۳»

(مهمربیبی)

ترس از غریبه از موضوعاتی است که در رشد اجتماعی کودک بررسی می‌شود.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۲، ۲۲، ۵۰ و ۷۴)

۹۰- گزینه «۲»

(مهمربیبی)

ما شکل موجود در صورت سؤال را مربع ادراک می‌کنیم نه احساس.

(اساس، توبه، ادراک، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

عربی، زبان قرآن (۲)

۹۱- گزینۀ «۱»

(آزمین ساعرنپناه)

«قد نُفِثَ عَنْ» گاهی ... را جست‌وجو می‌کنیم، گاهی دنبال ... می‌گردیم (رد گزینۀ‌های «۲ و ۳» / «خزائن الثروة»: گنجینه‌های ثروت (رد گزینۀ «۴» / «فی کلِّ أثناء العیش»: در تمام طول زندگی (رد سایر گزینۀ‌ها) / «تَمَرَّرَ حیاتنا»: زندگی‌مان تلخ می‌شود (رد سایر گزینۀ‌ها)

(ترجمه، ترکیبی)

۹۲- گزینۀ «۳»

(آزمین ساعرنپناه)

«كانوا يشجعون الآخرين»: دیگران را تشویق می‌کردند (رد گزینۀ‌های «۱ و ۴» / «تعلّم اللّغة العربيّة»: یادگیری زبان عربی (رد گزینۀ‌های «۲ و ۴» / «ملمعاتهم»: ملمعاتشان (رد گزینۀ «۱»)

نکات مهم درسی:

«كان + فعل مضارع: ماضی استمراری»

باب «تفعل» معنای اثرپذیری دارد: مانند «تعلّم: یادگیری»

(ترجمه، ترکیبی)

۹۳- گزینۀ «۲»

(آزمین ساعرنپناه)

«هؤلاء الرجال»: این مردان (رد گزینۀ‌های «۱ و ۳» / «قد يفتشون عن الماء»: گاهی آب را جست‌وجو می‌کنند (رد گزینۀ‌های «۳ و ۴» / «فی مصانع الفلوات»: در آب‌انبارهای بیابان (رد گزینۀ‌های «۱ و ۴»)

نکات مهم درسی:

اگر بعد از اسم اشاره، اسم «ال» دار بیاید، اسم اشاره باید به شکل مفرد ترجمه شود:

مثال: «هؤلاء الرجال: این مردان»

«قد» به همراه فعل مضارع معنای «گاهی، شاید» می‌دهد.

(ترجمه، ترکیبی)

۹۴- گزینۀ «۱»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

نُرْسَدُ: (مضارع مجهول) ارشاد می‌شویم، راهنمایی می‌شویم / الإقتصاد: میان‌روی / استهلاك الماء و الكهرباء: مصرف آب و برق

تشریح گزینۀ‌های دیگر:

گزینۀ «۲»: «كُلُّ مُعْجَبٍ بِنَفْسِهِ وَ مُخْتَالٍ فَخُورٍ: هیچ خودپسند و مغرور و فخرفروشی

گزینۀ «۳»: «دوستانم، مرا رها کردند همان‌طور که دشمنانم می‌خواهند.»

گزینۀ «۴»: «كَانَ ... يُنْشِدُونَ ماضی استمراری: می‌سرودند / سَمَوَهَا: آن‌ها را نامیدند

(ترجمه، ترکیبی)

۹۵- گزینۀ «۲»

(مریم آقایی)

بدترین مردم کسی است که: «شَرُّ النَّاسِ مَنْ» / «لَا يَحْتَدُّ» / دوری نکند: «لَا يَجْتَنِبُ»

(تعریب، صفحه ۷)

۹۶- گزینۀ «۴»

(آزمین ساعرنپناه)

ترجمه عبارت: «مادرم در مؤسسه‌ای تربیتی فرهنگی کار می‌کند!»

(لغت و مفهومی، صفحه ۱۵)

۹۷- گزینۀ «۲»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)

آن‌چه که از صفات خوب است ← پایین آوردن صداها مقابل دیگران

تشریح گزینۀ‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: «روی برگرداندن از مردم با تکبر

گزینۀ «۳»: «راه رفتن در زمین با ناز و خودپسندی

گزینۀ «۴»: «فقط توجه به ورزش در شب و روز

(مفهومی، صفحه ۲)

۹۸- گزینۀ «۱»

(مهید همایی)

المتكلمون: اسم الفاعل من مصدر «تَكَلَّمَ» می‌باشد.

(قواعد، صفحه ۲۱ و ۲۲)

۹۹- گزینۀ «۲»

(مهید همایی)

«السَّبَاقُ» بر وزن «فِعَالُ» اسم مبالغه نیست.

(قواعد، صفحه ۲۳)

۱۰۰- گزینۀ «۳»

(مهید همایی)

فعل مضارع غلط است و ماضی باب «تَفَاعُلُ» می‌باشد.

(قواعد، صفحه ۱۳)

فلسفه

۱۰۱- گزینه «۳»

(آزمین کرمی)

مراحل تفکر فلسفی عبارت است از: ۱- روبه‌رو شدن با مجهول‌ها و مسئله‌های فلسفی ۲- طرح پرسش فلسفی ۳- رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها و انتخاب معلومات مناسب با سؤال ۴- رسیدن به دریافت فلسفی و تحقق شناخت و معرفت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: گزاره «سعادت انسان مشروط به وجود عالم آخرت است.» نمی‌تواند شاهد مناسبی برای مرحله چهارم تفکر فلسفی که «رسیدن به دریافت فلسفی و تحقق شناخت و معرفت» است، باشد.

گزینه «۲»: گزاره «آیا علیت در سراسر هستی جاری است؟» بیان‌کننده مرحله دوم تفکر فلسفی است که عبارت از «طرح پرسش فلسفی» است.

گزینه «۴»: گزاره «چگونه می‌توان فقر را در جامعه کاهش داد؟» مربوط به مرحله سوم تفکر فلسفی که «رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها و انتخاب معلومات مناسب با سؤال» است، نمی‌باشد و باید آن را در مرحله دوم فکر فلسفی در نظر گرفت.

(پیستی فلسفه، صفحه ۵)

۱۰۲- گزینه «۴»

(مهمر رضایی بقا)

سقراط قطعاً به سبب تواضع و فروتنی (خضوع و خشوع) در برابر دانایی و علم و شاید به خاطر هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها، مایل نبود او را سوفیست یا دانشمند بخوانند. واژه فلسفه، عربی‌شده لفظ یونانی فیلسوفیا است؛ پس فلسفه به زبان عربی است البته ریشه یونانی دارد.

(پیستی فلسفه، صفحه ۷)

۱۰۳- گزینه «۲»

(آزمین کرمی)

اساساً موضوع بحث فلسفه با هیچ دانش و علمی یکسان نیست و هر علمی موضوع خاص خود را دارد و اما روش فلسفه همانند منطق و ریاضیات عقلی و قیاسی است.

روش علمی نظیر شیمی، فیزیک و ... تجربی است و مشابهتی با فلسفه ندارند.

(پیستی فلسفه، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۱۰۴- گزینه «۲»

(همیر قاسمی)

در گزینه «۲»، «علم حقوق» فرد فقط متوجه عواقب شد. مادی و بعد مادی وجود است.

در سایر گزینه‌ها بعد مجرد نیز مد نظر قرار گرفته است.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۴)

۱۰۵- گزینه «۱»

(آزمین کرمی)

محتوای سایر گزینه‌ها به‌جز گزینه «۱»، با اصالت فرد و به تبع آن مکتب لیبرالیسم سازگار است، زیرا برای فرد و اشخاص هویت مستقل قائل شده است و نفع فرد بر جامعه مقدم دانسته شده است.

اما آنان که برای جامعه اصالت قائلند، برنامه‌های فرهنگی و اقتصادی و اجتماعی آنان، سمت و سویی اجتماعی دارد و منافع جمع را در اولویت قرار می‌دهند و در سیاست نیز به «سوسیالیسم» اعتقاد دارند که تأمین‌کننده منافع جمعی است.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۰۶- گزینه «۲»

(مهمر رضایی بقا)

باورها، فلسفه ما را می‌سازند و نقش تعیین‌کننده در انتخاب اهداف دارند.

فلسفه زندگی هر کس، معنادهنده به زندگی اوست.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

۱۰۷- گزینه «۲»

(آزمین کرمی)

اگر ناگهان فرد در معرض نور قرار بگیرد، رنج عظیمی بر او تحمیل می‌شود و توانایی تحمل را از دست خواهد داد. (رد گزینه «۱») پس از این‌که فرد نور و عامل ایجاد سایه‌ها یعنی خورشید را می‌شناسد، دیگر تمایلی به سایه‌ها نخواهد داشت (رد گزینه «۳») و به هیچ عنوان اطرافیان حرف‌های او را باور نمی‌کنند و حرف‌های او را خنده‌دار می‌پندارند. (رد گزینه «۴»)

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۱۰۸- گزینه «۲»

(مهمر رضایی بقا)

نمی‌توان گفت که دانش فلسفه برای اولین بار در کجا و در چه زمانی پدید آمده است. البته برای علوم دیگر هم همین‌گونه است. ضمناً نمی‌توان زمانی برای آغاز دانش فلسفه و دیگر علوم تعیین کرد.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹)

۱۰۹- گزینه «۱»

(همیر قاسمی)

تشریح موارد نادرست:

الف) از تالس هیچ نوشته‌ای باقی نمانده است.

ج) نخستین اندیشه هراکلیتوس وحدت اضداد است.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۱۰- گزینه «۴»

(مهمر رضایی بقا)

آرا و نظریات گوناگون و غالباً متضادی که اندیشمندان یونان باستان عرضه داشتند، سبب شد تا نوعی تشویش و نگرانی بر مردم آن روزگار غالب شود و بذریعۀ اعتمادی نسبت به دانش و اندیشه در ذهن ایشان پراکنده گردد. این آشفتگی فکری (علت) به ظهور دانشمندانی منجر گردید که مَنادی بی‌اعتباری علم و اندیشه شدند. (معلول)

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۴)

فلسفه - آشنا

۱۱۱- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

سؤالی که در گزینه «۲» مطرح شده است، سؤال فلسفی نمی‌باشد و مربوط به تاریخ است.

(پستی فلسفه، صفحه ۳)

۱۱۲- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

سوفیست‌ها در استدلال‌های خود مغالطه می‌کردند، یعنی استدلال‌هایی به کار می‌بردند که «ظاهراً درست به نظر می‌رسید، اما در واقع غلط بود».

(پستی فلسفه، صفحه ۷)

۱۱۳- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

مبانی و زیربنای علوم در فلسفه بررسی می‌شود، بنابراین تنها فلسفه است که مبانی غیر از خودش را ندارد.

آنچه در «فلسفه‌های مضاف» پذیرفته می‌شود، اساس و شالوده نظریات در علوم قرار می‌گیرد.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۱۴- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

گزینه «۱» به هستی‌شناسی و گزینه «۲» به معرفت‌شناسی اشاره می‌کند که ریشه‌های فلسفه هستند و برای هر نوع تفکر فلسفی ضروری هستند. گزینه «۳» هم به فلسفه علوم اجتماعی اشاره می‌کند که یکی از مسائل آن «صالت فرد یا جامعه» است. بنابراین گزینه «۴» دقیق‌تر و در نتیجه پاسخ درست است.

(ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

۱۱۵- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

تفکر فلسفی باعث می‌شود که فرد از عادات غیرمنطقی رها شود؛ لذا او به صورت مطلق عقایدی که به صورت عادت درآمده را توجیه و تأیید نمی‌کند، بلکه به ارزیابی آن‌ها می‌پردازد.

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۱۱۶- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

فلسوف واقعی با روش درست به سؤال‌های بنیادی پاسخ می‌دهد. او تابع برهان و استدلال است؛ نه تابع افراد و اشخاص.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۳)

۱۱۷- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

- دوری از مغالطه‌ها ← فایده مربوط به جمله الف است.

- استقلال در اندیشه ← فایده مربوط به جمله ب است.

- رهایی از عادات غیرمنطقی ← فایده مربوط به جمله ج است.

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۱۱۸- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

از نظر تالس عنصر اولیه موجودات آب است، زیرا همه چیز در نهایت از آب ساخته شده است.

فیثاغورس و پیروانش اعداد و اصول اعداد را عنصر اولی موجودات می‌دانستند و بحث تضاد دائمی در جهان مربوط به هراکلیتوس است.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۱۹- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برای دانش فلسفه نمی‌توان از نظر زمانی آغازی تعیین کرد که این سخن درباره همه دانش‌ها صدق می‌کند.

گزینه «۲»: اطلاعات امروز ما به هیچ وجه نمی‌تواند تاریخ دقیقی از آغاز فلسفه ارائه دهد.

گزینه «۴»: برخی تمدن‌ها آن قدر قدیمی‌اند که در اثر گذر زمان، آثار تمدنی آن‌ها از بین رفته است. همین قدر می‌دانیم که تمدن‌های قدیم‌تر و ساده‌تر، مقدمه و پلکان شکل‌گیری تمدن‌های جدیدتر بوده‌اند.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹)

۱۲۰- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

زادگاه فلسفه یونانی بخشی بود از سرزمین یونان باستان واقع در غرب آسیای صغیر (کشور ترکیه کنونی) که ایونیا نامیده می‌شد.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۰)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۱۶ شهریور

تعداد کل سوالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ، حمیدرضا رحیم خانلو	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، سپهر حسن‌خان‌پور، حمید گنجی، فاطمه راسخ، آرین توسل، کیارش صانعی، فرزاد شیرمحمدلی، محمدعلی شاهین‌فر، هادی زمانیان	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه «۲»

(ممبر اصفهانی)

جمله درست: شخصیت صدقهرمان، از آغاز، نشانه‌های شرارت را از خویش بروز می‌دهد.

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه «۴»

(ممبر اصفهانی)

جمله درست بیست و پنج نقطه دارد:

برخی منتقدان، رواج نمادگرایی را معلول اختناق و استبداد سیاسی عصر می‌دانند.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه «۴»

(ممبر اصفهانی)

متن ایراد نگارشی ندارد.

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه «۲»

(ممبر اصفهانی)

عبارت به شکل «بسته به همکاری تک‌تک افراد است» یا «به همکاری تک‌تک افراد بستگی دارد» درست می‌بود.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه «۱»

(ممبر اصفهانی)

عبارت به شکل «ارزش مبادله را بالاتر از هر چیزی می‌ستاید» درست می‌بود.

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه «۱»

(سپهر حسن‌شان‌پور)

غبطه: حسد، رشک

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه «۲»

(سپهر حسن‌شان‌پور)

مانع: پوشش، حجاب

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه «۲»

(ممبر اصفهانی)

ردیف‌ها و ستون‌ها را شماره‌گذاری می‌کنیم.

	۱	۲	۳	۴
۱ →	۳			
۲ →			۳	۱
۳ →		۱		
۴ →				

ردیف ۱ به عدد ۱ احتیاج دارد. این عدد قطعاً در ستون‌های ۲ و ۴ نیست، چرا که این ستون‌ها خود عدد ۱ را دارند. پس ستون ۳ است که عدد ۱ را در ردیف نخست دارد. به همین قیاس می‌توان جدول را تا رسیدن به شکل زیر کامل کرد:

۳		۱	
		۳	۱
	۱		۳
۱	۳		

حال خانه‌های باقی‌مانده با عددهای ۲ و ۴، تنها به دو صورت کامل می‌شود،

$\square = 4$ و $\bullet = 2$ یا برعکس، $\square = 2$ و $\bullet = 4$

۳	$\square$	۱	$\bullet$
$\square$	$\bullet$	۳	۱
$\bullet$	۱	$\square$	۳
۱	۳	$\bullet$	$\square$

(هوش ریاضی)

۲۵۹- گزینه «۱»

(ممبر اصفهانی)

می‌توان جدول را بر اساس نیاز ستون‌ها تا حد زیر با اطمینان کامل کرد، ولی این مهم نیست. مهم این است که هم ردیف بالا و هم ستون راست به ۵ و ۶ نیاز دارند و Δ در آن‌ها مشترک است. اگر $\Delta = 5$ باشد، $\blacksquare$ و $\bullet$ هر دو ۶ است. اگر $\Delta = 6$ باشد، $\blacksquare$ و $\bullet$ هر دو ۵ است.

۲	۴		۱	۳
۱		۲		
۳		۱	۴	۲
	۱	۲		۳
۴				۱
		۳	۱	۴

۲	۴	$\blacksquare$	۱	۳	Δ
۱		۲		۴	$\bullet$
۳		۱	۴		۲
	۱	۴	۲		۳
۴				۲	۱
	۲	۳	۱	۴	

$\blacksquare + \bullet = 10$ یا 12

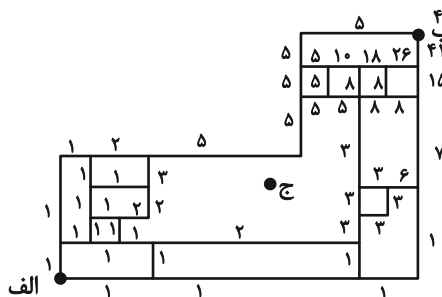
$\blacksquare \times \bullet = 25$ یا 36

(هوش ریاضی)

۲۶۰- گزینه «۳»

(ممید کنی)

با حذف نقطه «ج» و مسیرهای اضافه، نقشه به شکل زیر تبدیل می‌شود که راه‌های رسیدن به هر نقطه در کنار آن نوشته شده است.

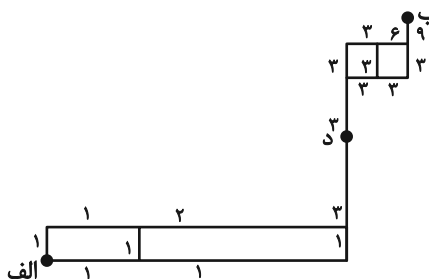

(هوش ریاضی)

۲۶۱- گزینه «۴»

(ممید اصفهانی)

با حذف مسیرهای غیرممکن، نقشه به شکل زیر تبدیل می‌شود که راه‌های رسیدن به هر نقطه در کنار آن نوشته شده است.

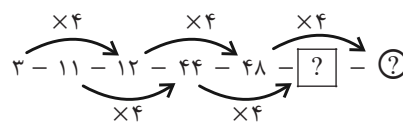

(هوش ریاضی)

۲۶۲- گزینه «۱»

(سهیل حسن‌فان‌پور)

در الگوی صورت سؤال، اعداد یکی در میان ضرب در ۴ می‌شوند:

$$[?] = 44 \times 4 = 176$$

$$(?) = 48 \times 4 = 192$$

$$192 + 176 = 368$$

پس مجموع این دو عدد برابر است با:

(هوش ریاضی)

۲۶۳- گزینه «۳»

(غاطمه راسخ)

در الگوی صورت سؤال، حاصل ضرب هر دو عدد که روی یک خط قرار دارند، عددی مربع کامل است.

$$9 \times 4 = 36 = 6 \times 6$$

$$27 \times 3 = 81 = 9 \times 9$$

$$5 \times 20 = 100 = 10 \times 10$$

در بین گزینه‌ها تنها عددی که حاصل ضرب آن در عدد ۲۴ عددی مربع کامل است، عدد ۶ است:

$$6 \times 24 = 144 = 12 \times 12$$

(هوش ریاضی)

۲۶۴- گزینه «۳»

(آرین توسل)

در الگوی صورت سؤال، رابطه بین هر دو عدد به صورت زیر است:

$$a, b = (a \times b) + (a + b)$$

$$3, 6 \Rightarrow (3 \times 6) + (3 + 6) = 18 + 9 = 27$$

$$5, 2 \Rightarrow (5 \times 2) + (5 + 2) = 10 + 7 = 17$$

$$4, 1 \Rightarrow (4 \times 1) + (4 + 1) = 4 + 5 = 9$$

$$2, 7 \Rightarrow (2 \times 7) + (2 + 7) = 14 + 9 = 23$$

(هوش ریاضی)

۲۶۵- گزینه «۱»

(کیارش صانعی)

در الگوی صورت سؤال داریم:

$$\frac{1}{2} \times 360 = 180$$

$$\frac{2}{3} \times 360 = 240$$

$$\frac{3}{4} \times 360 = 270$$

$$\frac{4}{5} \times 360 = 288$$

$$\frac{5}{6} \times 360 = 300$$

$$\frac{6}{7} \times 360 = \frac{2160}{7}$$

(هوش ریاضی)

گزینه «۳» - ۲۶۶

(فرزاد شیرمحمدی)

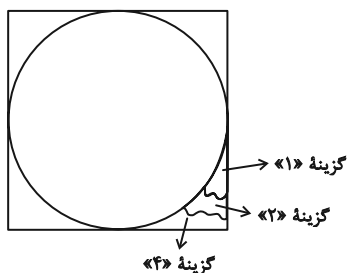
یکی از طرح‌های شکل اصلی در هیچ‌یک از شکل‌های گزینه «۳» نیست:
شکل □ در نیمه راست.

(سیار محمدنژاد)

گزینه «۳» - ۲۶۷

(عمیر اصفهانی)

شکل مدنظر:

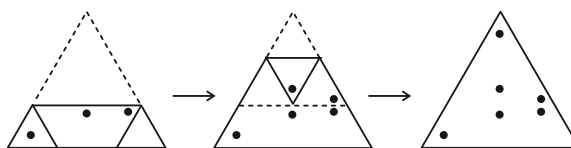

(هوش غیرکلامی)

گزینه «۳» - ۲۶۸

(هادی زمانیان)

مراحل تا را پس از سوراخ، برعکس طی می‌کنیم:

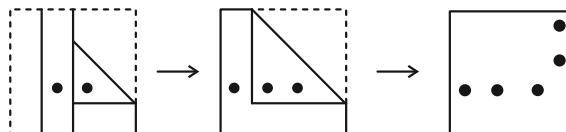

(هوش غیرکلامی)

گزینه «۴» - ۲۶۹

(محمد کنفی)

مراحل تا را در گزینه «۴» پس از سوراخ برعکس طی می‌کنیم:

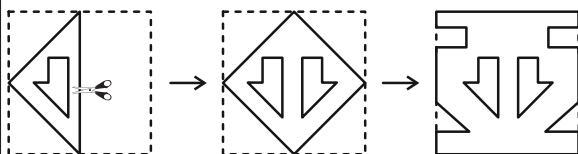

(هوش غیرکلامی)

گزینه «۱» - ۲۷۰

(ممدعلی شاهین‌فخر)

مراحل تا را پس از برش برعکس طی می‌کنیم:

(هوش غیرکلامی)